

Žďárské

noviny

červen/ 2022
XXIX

ENVIRO 777 783 012
EKOANALYTIKA s.r.o.

VODOHOSPODÁŘSKÉ PRÁCE
- vodovody, kanalizace, ČOV

LABORATORNÍ ROZBORY
- vody, půdy, sedimenty, odpady, aj.

PRŮZKUMY A POSUDKY
- odborné geologické práce

VRTANÉ STUDNY
- kompletně a spolehlivě

www.enviroeko.cz

PATROL®

- poplachové zabezpečovací systémy
- elektrické požární systémy
- kamerové systémy
- komunikační datové sítě
- projekce, montáž, servis a revize

INFO LINE 602 56 56 56

www.patrol.cz

ALARM SYSTEM

j01-1

Začne oprava vodovodu

V centru města začne 11. června plánovaná rekonstrukce vodovodního potrubí mezi ulicemi Bratří Čapků až k řece na Nábřežní ulici.

V této trase bude provedeno osm startovacích jam pro provedení cementace. Práce dle vodařů prakticky nepřinesou dopravní omezení, výjimečně omezí na krátkou dobu chodce.

Hlavním smyslem rekonstrukce je tzv. cementace potrubí. Jde o moderní technologii, která prodlouží životnost potrubí o desítky let. Jak vysvětluje stavbyvedoucí Miroslav Inwald, vlivem usazování nánosů na vnitřní straně ocelového vodovodního potrubí dochází ke vzniku pevných nánosů, které sice neovlivňují kvalitu vody, ale snižují kapacitu potrubí. „Při cementaci se usazeniny vysokotlakým čističem odstraní a na vnitřní povrch potrubí nanese specializovaná firma šestimilimetrovou vrstvu směsi cementu a křemičitého písku. Potrubí je pak chráněné na dlouhá léta,“ dodává stavbyvedoucí. Rekonstrukce začne provedením vodovodních přípojek pro supermarket a objekt banky, obyvatele práce nijak neomezí na dodávkách vody.

-red-

ŽďÁRSKÁ pout' se vrátila po třech covidových letech. Děti i dospělí si užili atrakce v areálu u stadionu i slavnostní chvíle na Zelené hoře.

Foto: Lenka Kopčáková

Žďárská pout' přilákala mraky lidí

Letošní dlouho očekávanou Žďárskou pout' máme za sebou a milovníci adrenalinu si opravdu užili. Nádherné počasí zaplnilo areál pouti k prasknutí.

■ Lenka Kopčáková

Rušno bylo od pátku 13. května až do hlavního svátku v pondělí 16. května i v poutním kostele sv. Jana Nepomuckého na zelenohorském kopci. Zvláště při letošním třístém výročí posvěcení kostela, a také stejném výročí konání zdejších barokních poutí na svátek

tohoto českého patrona.

Návštěvníci památky UNESCO obdivovali krásu kostela po jeho nedávné rekonstrukci, všimli si, jak zrestaurovaná ústřední socha sv. Jana Nepomuckého na hlavním oltáři po obnově nabrala zapomenutou barevnost. Krásná je i historizující dlažba v chrámu. Nyní v poutním areálu plánují navrátit santioniovskou podobu a především výzdobu i ambitu a jeho kaplím.

V areálu světské části Žďárské pouti kolem zimního stadionu byly děti ve svém živlu. Rodiče jim dopřáli zábavu i přes letošní rekordní ceny jízdy na atrakcích.

Nejmenší děti se dočkaly dokonce i oblíbených poníků. Jízdní byly tentokrát opravdu na travnatém nebo měkkém povrchu a ve stínu, aby zvířata netrpěla. V horkém počasí byli koníci pravidelně napájeni. Žďár už v minulosti z důvodu ochrany zvířat uvažoval o opuštění této atrakce.

Jak na dotaz ŽN uvádí Marie Šustrová z odboru komunálních služeb, vyúčtování pouti zatím není kvůli dobíhajícímu fakturám k dispozici. „Určitě jsme ale ušetřili za vysávání vody a navážení šterku na nepevněné plochy, kterým jsme se v minulosti kvůli silnému dešti nevyhnuli,“ říká.

Za posledních 28 let, kdy má Žďárskou pout' na starosti, to dle Marie Šustrové bylo poprvé, kdy od pondělí do neděle nespada ani kapka. „Tříletá pout'ová pauza jistě také udělala svoje. Návštěvníků byly doslova mraky, těžko odhadnout jejich počet,“ dodává.

V kanceláři provozovatele prý ošetřili jen pár odřenin a do městských ztrát a nálezu odevzdali několik poztracených svazků klíčů. „Jinak nic zásadního. Myslím, že Žďárská pout' proběhla dobře, soudě i podle ohlasů veřejnosti,“ říká Marie Šustrová na závěr.

20 LET
VODASERVIS
ÚPRAVA VODY
ČERPACÍ TECHNIKA
Jamská 2362/53
591 01 Žďár nad Sázavou
www.vodaservis.cz

VP radon
měření a vyhodnocení radonu
Měření radonu
v půdě a místnostech
Květná 1030/13
Žďár nad Sázavou
tel./fax: 566 628 232
mobil: 603 486 822
e-mail: vp-radon@vp-radon.cz
www.vp-radon.cz
Z01-vprM

WinFAS
EKONOMICKÝ SOFTWARE
ekonomika účetnictví
Hledáš práci?
Pojď k nám!
winfas.cz/kariera

Městská sportoviště od léta podraží

Od prázdnin začne na sportovištích města a v Relaxačním centru platit nový ceník.

Zdražení vyvolal rapidní nárůst cen vstupních energií. To není příznivá informace pro Žďáráky, ale dle starosty Martina Mrkose (Žďár-ŽM) je už neúnosné, aby příspěvkové organizace města sanovaly náklady. Ceníky kvůli zvýšeným nákladům za energii nelze udržet.

„Tím, že se rada města usnesla na té nižší a přívětivější variantě povýšení cen, je obrazem toho, že pořád chceme, aby tyto služby zůstaly veřejnosti relativně dostupné,“ říká starosta.

Náklady meziročně stouply o 42 %. Už loni město na sportovní zařízení doplácelo. Kompenzace cen vstupného budou dle jeho slov jen částečně sanovat nárůst cen za letošní prv-

ní čtvrtletí.

V Relaxačním centru bylo před časem instalováno nové zařízení na recyklaci vody. „V rámci zkušebního provozu je nyní účinnost zařízení těsně pod 70 %. Smluvní účinnost je 71 % po skončení zkušebního provozu. V tento moment ještě není úspora energie vyhodnocena,“ uvádí starosta Mrkos.

Zde je stručný přehled o navýšení cen k 1. 7. 2022:

V Relaxačním centru kolem 10 %, na zimním stadionu 7 %, hodinový pronájem a osvětlení areálu rychlobrulařského oválu a fotbalového stadionu bude o 20 % dražší.

Pronájem umělého trávníku na fotbalovém stadionu bude o 9 % dražší, osvětlení plochy o 25 %. Nárůst pronájmu tenisových kurtů je asi o 8 % vyšší.

-lko-

Zdržení na průtahu městem

STAVEBNÍ ruch na průtahové silnici I/37 Bezručovou ulicí provází kyvadlové vedení dopravy na semaforech. Práce se přesunou i za barokní most. Rekonstrukce v režii ŘSD běží od loňska, s uvedením do provozu víc než kilometrového úseku se počítá ve druhé půli října.

Foto: Lenka Kopčáková

Třídění je zase o kus jednodušší

Celkem 250 boxů na třídění plastů, barevného i bílého skla, papíru a kovu čeká od jara v sedmi městských organizacích na své využití, a městský úřad není výjimkou.

Tak třeba návštěvníci polikliniky, knihovny nebo Active-Střediska volného času se rychle naučili vřazovat obaly od nápojů pohodlně do boxů přímo v budově. Nemusí je odnášet s sebou do venkovních recyklačních hnízd.

Poté, co jsou v budovách na dosah tyto recyklační boxy, řada lidí, která by dříve láhev odhodila do běžného koše se smíšeným odpadem, nyní třídí také. Město tak doufá v ekologičtější přístup veřejnosti.

„Boxy jsme získali od EKO-KOMU v rámci důrazu na ochranu životního prostředí a městské organizace si u nás mohly objednat libovolné množství,“ informuje místostarostka Ludmila

NA POLIKLINICE, v knihovně a dalších městských organizacích můžeme pohodlně odhodit nápojové obaly a další tříditelné drobnosti do nových recyklačních boxů rozestavených v dosahu.

Foto: Lenka Kopčáková

Rezníčková (ANO 2011).

O nejvíce boxů si dle jejích slov požádal Active-SVČ, který chtěl po 20 kusech od každého druhu. Velký odběr 61 boxů měla i p. o. Mateřská škola a pozadu nezůstaly ani základní školy a další městské budovy.

Dle místostarostky doposud měly organizace v interiérech jiné nádoby, do nichž třídily, ale nyní je to pohodlnější. Není potřeba sahát na víko.

Dle Ludmily Rezníčkové je strategií města Žďaru nad Sázavou snížit odpad, kde to jen jde. Nyní v létě se město nejaktuálněji zaměřuje na využívání zeleně z míst udržovaných Technickými službami SAT-Tu. „Zelený bioodpad představuje využitelný materiál. Po zkompostování jsou jím např. obohacovány záhony na veřejných prostranstvích,“ říká Ludmila Rezníčková.

-lko-

Rehabilitace je už v nových rukou

Komplikovaná soutěž na propachtování oddělení rehabilitace na žďárské poliklinice je u konce. Město v polovině května podepsalo smlouvu s místní společností Fyzioterm.

Původním vítězem výběrového řízení (VŘ) byla společnost Fyziocentrum Baťa, patřící do velké skupiny rehabilitačních firem Fyzioterapie s úsměvem. Ta ale ještě před podpisem smlouvy přišla s požadavkem smluvního závazku města, aby zajistilo vyspání pozice rehabilitačního lékaře.

S touto pozicí společnost přímo ve výběrovém řízení nekalkulovala, ale své plány později přehodnotila.

Město krok shledalo jako rozpor s původním projektem, s nímž společnost vyhrála soutěž. Navíc není schopno takovou věc smluvně zajistit, proto ji odmítlo. Fyziocentrum Baťa následně upustilo od pachtu rehabilitace ve Žďáře.

Dle pravidel VŘ začalo město jednat se společností, která se v soutěži umístila jako druhá, což byla právě společnost Fyzioterm. Ta nabídku města na pacht RHB přijala.

A tak jsou novým provozovatelem oddělení rehabilitace na městské poliklinice Žďáři. Smlouva s městem má dvě části. První je ustanovení, do něhož se přelévají sliby a návrhy společnosti, které je povinna z principu soutěže dodržet.

Druhá část smlouvy obsahuje technické podmínky, výše pachtovného, parametry řízení, vedení a investic RHB. To zůstává neměnné a spol. Fyzioterm před podpisem smlouvy neměla žádné jiné požadavky. Oddělení rehabilitace na poliklinice začne provozovat od letošního září.

Námi oslovený zástupce společnosti Fyzioterm, MUDr. Radek Černý, na úvod komentuje: „Finální odmítnutí vítězné společnosti před podpisem nájemní smlouvy přišlo po dlouhém výběrovém řízení na provozovatele reha-

bilitace a vynaložených nákladech na poradenskou společnost.“

Za společnost Fyzioterm s.r.o. hlásí, že k převzetí rehabilitace a dohodě smluvních stran došlo obratem. „Parametry naší nabídky zůstaly zachovány, včetně výše nájemného, které je o třetinu vyšší než u původně vítězné společnosti,“ připomíná lékař.

Jedinou změnou, s ohledem na délku pachtu, je posun původně plánovaného termínu předání provozu rehabilitace. „K 1. 7. se nedá administrativně stihnout, proto začínáme od 1. 9. 2022. Přes prázdniny bude provoz rehabilitačního oddělení probíhat standardně,“ dodává Radek Černý.

Na otázku, jaké budou hlavní změny v propachtované rehabilitaci směrem k pacientům a klientům, zástupce Fyzioterm s.r.o. odpovídá, že společnost neplánuje žádnou provozní revoluci.

„Chceme navázat na to dobré, a postupně realizovat naše plány, aby největší rehabilitace ve Žďáře byla renomovaným a vyhledávaným pracovištěm,

nabízející odbornou kvalitu a empatický přístup,“ říká Radek Černý.

Ale hned od začátku pár změn nastane. Tou první bude začlenění pracoviště rehabilitačního lékaře do rehabilitačního provozu.

„Současná vedoucí rehabilitace se rozhodla využít jiné pracovní nabídky, novou vedoucí bude zkušená magistra fyzioterapie, která má praxi ve vedení oddělení v rehabilitačním ústavu,“ informuje lékař. S příchodem odborníka z jiného pracoviště Fyzioterm s.r.o. očekává nové impulsy do řízení provozu.

„Velice si ceníme, že všechny dosavadní fyzioterapeutky přijaly naši nabídku podílet se na společném projektu. Počítáme s tím, že do konce letošního roku bude přechodné období, kdy za provozu chceme nastavit a optimalizovat pravidla fungování,“ naznačuje.

Pokud to provoz umožní, tak na rekonstrukci a „refreshing“ prostorů rehabilitace pro klienty i zaměstnance dojde příští rok v létě, v době prázdnin a dovolených.

-lko-

Čistírnu odpadních vod přebudují ve čtyřech etapách za provozu

V polovině května začala dlouho očekávaná stavba v podobě modernizace a intenzifikace čistírny odpadních vod (ČOV) Žďár nad Sázavou. Náročná akce bude probíhat za provozu.

Zařízení na čištění žďárských odpadních vod z roku 1965 stojí nyní těsně za hranicemi města. V době vzniku ČOV byly Hamry nad Sázavou součástí Žďáru, teprve po roce 1989 se staly samostatnou obcí.

Poslední větší rekonstrukcí prošla čistírna v roce 1998 a nyní, po 26 letech, je nutná další zásadní modernizace.

Žďár nad Sázavou se rozrůstá, na čistírnu se napojují další obce, takže její kapacita je již několik let překračována, a také větší počet praček a myček v domácnostech s agresivní chemií si nárokuje mnohem intenzivnější technologie čištění odpadních vod.

Cílem investora je zlepšit kvalitu říční vody v Sázavě, do níž se z ČOV vypouští vyčištěná odpadní voda. Současná technologie si se zbytkovými fosfáty z domácností mnoho neporadí a v řece se množí nebezpečné sinice.

Nad optimálním způsobem nutné modernizace ČOV rokovali vodo hospodáři se žďárskými zastupiteli několik let. Původní čistírna byla majetkem města Žďáru nad Sázavou vloženým do Svazu vodovodů a kanalizací Žďár-

VIZUALIZACE zmodernizované a rozšířené ČOV.

Zdroj: archiv SVK Žďársko

ska (SVK). Finančně náročná stavba se však nezdařila bez vydatné národní dotace.

Modernizace a intenzifikace ČOV začíná

Jak stavbu pro ŽN přibližuje předsedkyně Svazu vodovodů a kanalizací Žďársko Ing. Dagmar Zvěřinová, žďárská čistírna se po téměř sedmileté práci dostává do fáze realizace.

„Celková doba přípravy byla v případě této stavby neúměrně dlouhá. Na žádost města bylo vypracováno několik verzí řešení v různých finančních limitech,“ informuje předsedkyně s tím, že vybraná varianta byla zpracována do dalších úrovní projektové dokumentace.

„Mezitím se město Žďár nad Sázavou rozhodlo přenechat tento komplex SVK Žďársko, a tím i vystoupit ze spolufinancování stavby. Bylo rozhodnuto stavbu realizovat za podpory národních zdrojů, konkrétně z dotačního programu Státního fondu životního prostředí,“ připomíná Dagmar Zvěřinová.

Dle jejích slov nepůjde o stavbu jednoduchou, protože modernizace i intenzifikace budou probíhat za provozu. Navíc některé objekty budou zvětšeny či dokonce přesouvány na jiná místa. Jejich modernizací čistírna zvýší svoji kapacitu.

ČOV bude sloužit městu Žďár nad Sázavou. V jejím následném rozvoji se postupně napojí další části kanalizace obce Hamry. I to bude stavbou SVK Žďársko.

Modernizace a intenzifikace čistírny odpadních vod je dotovaná z programu Ministerstva zemědělství ČR a již byla zahájena.

SOUČASNÝ stav ČOV. Plynojem a vyhnívací nádrž před rekonstrukcí.

Dle Dagmar Zvěřinové to bude po dlouhé době jedna z velkých staveb Svazu vodovodů a kanalizací Žďársko. Bude realizována ve stávajícím areálu ČOV, část zařízení vyroste na přilehlých pozemcích v majetku svazku.

„Obce Vysoké a Počátky svým rozhodnutím také potvrdily zájem vybudovat kanalizaci a přivádět své odpadní vody k čištění na tuto ČOV. Zde jsme ve fázi studie. Zároveň je i vybírán dodavatel projektové dokumentace na záměr odkanalizování Mělkovic a Veselíčka. I tyto vody budou přiváděny do intenzifikované čistírny,“ informuje předsedkyně svazu.

Nyní čeká investora vypracování a schvalování harmonogramu výstavby a její rozdělení do jednotlivých etap. Ovlivňovat to bude délka jednotlivých technologických postupů, počasí a také velmi výrazně samotný provoz ČOV,

„Stavba bude prováděna za plného provozu. Předpokládáme rozdělení do čtyř etap v ucelených funkčních částech. Stavba by neměla mít bezprostřední vliv na obyvatelstvo, ale při pohybu v okolí stavby je třeba zvýšené opatrnosti,“ uvádí závěrem Ing. Dagmar Zvěřinová, předsedkyně Svazu vodovodů a kanalizací Žďársko. (PI-lko)

Stavba ve faktech

■ Název: **Žďár nad Sázavou modernizace a intenzifikace ČOV**

■ Zahájení prací: **17. 5. 2022**

■ Dokončení a uvedení do zkušebního provozu: **31. 12. 2024**

■ Termín ukončení realizace: **28. 2. 2026**

■ Termín předání dokladů a vyúčtování: **31. 5. 2026**

■ Dle rozhodnutí ministra životního prostředí je na stavbu pro Svaz vodovodů a kanalizací dotace: **147,921.675 Kč**

■ Cena vzešlá z výběrového řízení: **299,724.021,93 Kč bez DPH**

■ Investor, který stavbu dofinancuje ze svých zdrojů: **SVK Žďársko**

■ Správce stavby a výkon technického dozoru: **AP INVESTNG,s.r.o** - výkon technického dozoru: Ing. David Sochor a Ing. Petr Baják

■ Zajištění dotačního managementu: **Martin Štoviček a Bc. Lucie Velanová.**

■ Dodavatel dle uzavřené smlouvy: **Metrostav a. s.**

■ Investora SVK Žďársko zastupují: **Ing. Dagmar Zvěřinová a Ing. Petr Bláha.**

Celkový tým dodavatele bude upřesněn v průběhu května, stejně jako tým Vodárenské akciové společnosti, a.s., divize Žďár.

■ Projektant ve všech stupních dokumentace a výkon autorského dozoru: **firma Duis s.r.o. Brno.**

Domácí hospic dostal jméno Barborka

Barborka. Tak se nově nazývá domácí hospic provozovaný žďárskou Oblastní charitou.

V roce 2021 pečoval ještě pod názvem Domácí hospicová péče mobilně o téměř 200 pacientů na území celého okresu Žďár nad Sázavou.

Multidisciplinární tým specializovaných odborníků poskytuje nejen přímou práci v terénu, ale také konzultace zejména pro rodinné příslušníky, kteří potřebují poradit s péčí o své těžce nemocné blízké.

Jak vysvětluje vedoucí domácího hospice Barbora Boháčová, s kolegy již delší dobu vnímali, že je potřeba hospic více přiblížit veřejnosti, a tak se rozhodli jej pojmenovat. Návrhů prý bylo hned několik, ale Barborka jednoznačně zvítězila.

„Přiznávám, že v první fázi to byl spíše humorný nápad hospicového týmu v reakci na mé křestní jméno. Ale později jsme zjistili, že se nám opravdu líbí. Navíc svatá Barbora je i přímělkou

za dobrou smrt, což je našemu poslání blízké,“ vysvětluje Barbora Boháčová, vedoucí Domácího hospice Barborka.

V logu hospice se objevila rozkvetlá ratolest připomínající tak trochu adventní třešňovou větvíčku – barborku.

Snahou týmu je zkvalitnit lidem zbývajícím čas v závěru jejich života tak, aby jej mohli strávit se svými blízkými doma.

Jak Barbora Boháčová upozorňuje, nejde však o další terénní hospicovou péči, jak by se mohl někdo domnívat.

Po 15 letech existence charitní hospicové služby na území okresu Žďár nad Sázavou došlo pouze ke změně jejího názvu na Domácí hospic Barborka.

V roce 2018 se zázemí pracovníků hospicové péče kvůli rozšiřování služby přestěhovalo do větších prostor v Horní ul. 28 (naproti obchodnímu centru Convent).

V té době dle slov vedoucí postupně narůstal i počet pacientů a bylo třeba rozšířit pracovní tým o další lékaře, všeobecné sestry a pečovatelky. Navázána byla i spolupráce s místními psychology a duchovními.

Nyní by Domácí hospic Barborka rád přivítal další lékaře, kteří by s ním mohli spolupracovat alespoň na dohodu.

V roce 2021 totiž došlo k rapidnímu nárůstu počtu pacientů. A v hospicové péči platí, že nemohou být žádné čekací lhůty a doba přijetí zájemce o službu je velmi rozhodující. Žďárskému charitnímu hospici se daří přijmout pacienty již do druhého dne od jejich prvního kontaktu, a to i o víkend.

Jak vedoucí Barbora Boháčová přibližuje, s nárůstem počtu pacientů a s jejich flexibilitou přijetí souvisí také nutnost kvalitního vybavení, obnova a modernizace stávajícího vybavení. Loni se hospici podařilo získat pře-

nosný ultrazvuk, který lékaři používají pravidelně v terénu.

Jak vysvětluje lékař – paliatr Domácího hospice Barborka Pavel Svoboda, díky ultrazvuku je možné diagnostikovat např. potíže pacienta v dutině břišní i hrudní, poškození jater a ledvin, nebo i hluboké žilní trombózy, převážně v dolních končetinách. „Rovněž máme možnost stanovit CRP na našem přístroji, to znamená, že u diagnostiky zánětu nejsme závislí na laboratořích,“ říká MUDr. Svoboda. Ke konci loňského roku se hospici podařilo pořídit i EKG.

„Rádi bychom ještě náš mobilní tým dovybavili ultrazvukovou sondou pro lepší využití ultrazvuku, dokoupili kyslíkové koncentrátory, polohovací postele a další pomůcky, které jsou k péči o pacienty potřebné a je třeba je inovovat,“ vyjmenovává dále lékař – paliatr. Specializované pomůcky dle jeho slov usnadňují péči o pacienta především jejich blízkým. **-lko-**

Pěší zóna se už rýsuje

MODERNIZOVANÁ pěší zóna v Nádražní ulici začíná nabírat podobu. Je patrné, že pravá strana ulice (z náměstí k poště) bude mít širší chodník se stínem vzrostlých stromů. Hotovo má být do poloviny srpna. **Foto: Lenka Kopčáková**

Plavec přivezl dvě medaile

DAVID MUSIL, reprezentant žďárského Čochtan klubu, obsadil skvěle 2. místo při Světovém poháru v ploutvovém plavání, který se uskutečnil koncem března v italském městě Lignano Sabbiadoro. David ve stejné kategorii na 400 metrů BF přivezl do rodného města také bronzovou medaili z dubnového závodu Světového poháru v Lipsku. **Foto: archiv sportovce**

Město zavedlo sociální fond pro děti z mateřinek

Před časem Žďár zavedl sociální fond na podporu tří až pětiletých dětí mateřských škol ze sociálně znevýhodněných rodin.

U nich město za poslední asi tři roky eviduje finanční potíže s hrazením školky.

„Podpora z fondu pomůže rodičům hlavně s úplatou na školní vzdělávání. Ta činí měsíčně 520 Kč (včetně stravného). Město chce z fondu přispívat 50 %, takže rodina uhradí zbývajících 260 Kč měsíčně,“ přibližuje místostarosta pro sociální věci Rostislav Dvořák (KDU-ČSL).

Dle nastavených pravidel města je podpora možná jen do vyřízení dávky hmotné nouze pro rodinu. Rodiny ji tedy nebudou dostávat po celý rok. Sociální odbor MěÚ s nimi ale spolupracuje na tom, aby na dávku hmotné nouze dosáhly.

„Každý školní rok se nám objeví tak do pěti dětí ze sociálně znevýhodně-

ných rodin. Pro tuto chvíli jsme do fondu vložili částku 20 tisíc Kč, která by měla dostačovat,“ očekává místostarosta. Fond má zatím fungovat do 31. 12. 2023.

K získání podpory platí tato kritéria: trvalý pobyt dítěte ve Žďáře; dítě z vícečlenné rodiny; dítě pouze s jedním rodinným zástupcem; dítě se speciálními zdravotními potřebami a matkou samoživitelkou; dítě v rodině, kde se tragicky změnila rodinná situace; dítě matky samoživitelky.

Fond spravuje příspěvková organizace Mateřská škola a potřebu poskytnutí příspěvku z fondu posuzuje ředitelka této městské organizace.

Jak ještě Rostislav Dvořák dodává na závěr, jedná se o řešení pro naše české děti. Pokud jsou ukrajinské maminky s předškolními dětmi řádně zaregistrovány, na sociální dávky dosáhnou z jiných zdrojů. **-lko-**

Příběh žďárského pamětníka pro Post bellum

V květnovém vydání ŽN jsme informovali o aktivitě starších žáků ze ZŠ Komenského 2, které v rámci projektu Post bellum vyhledaly a oslovily žďárského pamětníka z roku 1968, sestavily jeho příběh a svoji práci pak prezentovaly v divadle.

Miloslav Straka jim povprávěl, jak byl v srpnu 1968 na výměnném pobytu v Moskvě, a jak těžké pro něj a jeho spolužáky bylo nevědět, co se vlastně v tehdejším Československu dělo.

Technickým nedoplněním jsme u článku zveřejnili snímek jiného pamětníka. Dnes tedy chybu s omluvou napravujeme. **-red-**

PAMĚTNÍK Miloslav Straka při natáčení Příběhů našich sousedů. Dívám z osmé třídy vyprávěl o tom, jak prožil srpen 1968 daleko od svého domova.

Foto: Archiv ZŠ Žďár Komenského 2

RV Pohřební služba Vevera – ZELENÁ HORA - Žďár nad Sázavou

Rodinná pohřební služba Vevera na Zelené hoře klade velký důraz na zachování úcty k zesnulému a provádí veškeré služby na vysoké etické i společenské úrovni.

Důvodem otevření pohřební služby na Zelené hoře je snaha opětovně zajistit veškeré vyřízení smutečních obřadů.

V případě úmrtí je třeba řešit mnoho neodkladných úředních záležitostí ve věcech vyřízení pohřbu.

Sjednatelky pohřební služby Vevera vám pomohou zorientovat se i v tomto nelehkém období.

Pomohou sestavit poslední rozloučení s vašimi blízkými tak, aby odpovídalo představám pozůstalých, ale i přáním zesnulého, vyřídí kompletně všechny náležitosti a formality v rámci důstojného rozloučení, s důrazem na profesionální a diskretní přístup a respekt k požadavkům klientů.

„Chceme lidem tuto nelehkou situaci co nejvíce usnadnit. Časově se přizpůsobíme klientovi a naší prioritou je individuální přístup a především empatické jednání,“ říká Lenka Pavlok z pohřební služby Vevera a dodává, že samozřejmostí je i vyřízení potřebné administrativy.

Nevíte-li si rady ohledně formalit jako je notářské řízení, odhlášky starobního důchodu a mnohé jiné, firma Vevera poskytuje poradenství i v tomto oboru.

Za zmínku určitě také stojí nadstandardní služby, mezi kterými jsou například ekologické urny do příro-

dy, designové smuteční parte Parteo, úpravy hrobů v jakémkoli ročním období, zajištění smutečních obřadů na netradičních místech tzv. pod otevřeným nebem, např. na fotbalovém hřišti, na zahradě, na chatě, u vody, v lese, v domě smutku aj., profesionální řečník, videoprojekce ve smutečních síních, památné sklo či odvoz smutečních květin po obřadu na místo určené rodinou.

Právě poslední zmíněná služba může velmi často pomoci těm, kteří nemají jak květinovou výzdobu odvézt. „Po domluvě s pozůstalými zajistíme převoz květin například do kostelů k jejich výzdobě nebo na pietní

místa k tomu určená,“ vysvětluje Lenka Pavlok.

RV Pohřební služba Vevera působí především v Jihlavě, Žďáru nad Sázavou, Telči, Brtnici a Třebí, ale smuteční obřad zařídí i po celé České republice.

Z etického hlediska ihned po smutečním obřadu jezdí pohřební služba Vevera do jihlavského krematoria, které je nejbližším místem.

Mít možnost se rozloučit se svým blízkým je důležitou součástí truchlení, nicméně jím tato smutná událost nekončí.

Pohřební služba Vevera nabízí i následnou péči formou poradenství.

RV POHŘEBNÍ SLUŽBA Vevera s.r.o.

Kontakt:

Sychrova 491/18
591 02 Žďár nad Sázavou 2

Budete-li potřebovat s čímkoliv pomoci, neváhejte kontaktovat pohřební službu Vevera na tel. číslech:

Mobil kancelář: 739 020 787
Mobil 24 hod.: 603 452 119

www.pohrebjihlava.cz

(PI-z06-psD)

Ovce a koně na pastvinách Žďárska

Zhruba od poloviny května se na zelenohorském kopci opět pasou beránci. Krom užitečnosti na obnovu přirozeného pažitů vrací i dřívější kolorit poutního místa.

Beránci proto, že jsou méně hluční než ovce s jehňaty.

Pastvu organizuje Sdružení Krajina Počítky ve spolupráci s tamním farmářem Milanem Daďourkem. Díky osvětlenému přístupu města mohou beránci spásat svahy kolem památkově chráněného kostela již třetím rokem.

Koncem května provedli odborníci Přírodovědecké fakulty Jihočeské univerzity v Českých Budějovicích biologicko-botanický monitoring na Zelené hoře. Zjišťují, jak pastva začíná působit na vegetaci. Zdejší porosty totiž ohrožují agresivní

druhy, zejména třtina křovištní, která ovšem ovečkám chutná.

Laicky poznatelného přínosu na vegetaci se dočkáme až v řádu let. Jak ale Dagmar Kašková ze Sdružení Krajina ujišťuje, z hlediska biodiverzity se na zdejší pastvě objevila řada dříve potlačovaných rostlin i drobných živočichů. „Na trus ovcí a jinde i koní je vázána spousta druhů hmyzu, a to se projevuje i množstvím ptáků, které se nově na pastvinách zdržují,“ vysvětluje krajinářka.

Krom Zelené hory se ovečky spolu s koňmi stěhují na léto i k rybníku Velký Babín. Společná pastva ovcí a koní se tu osvědčuje, neboť každé zvíře si vybírá něco jiného a vegetace se takto opravdu obnovuje. Zvláště na podmáčených loukách koně vyhledávají ostrou travu. Přímo k nim nás od Žďa-

su dovede Naučná stezka Babín.

Letos budou tradičně ovečky na Pastviskách u Odrance a spolu s koňmi je můžeme spatřit i na podmáčené louce kolem žďárského Staviště. Dle potřeby se budou ovečky přesouvat i po dalších místech Vysočiny.

Dle Dagmar Kaškové je pastva na Vysočině zatím ještě v plenkách a piluje se družba s majiteli pozemků. Tzv. živé sekačky částečně sanují nedostatek sekaček, ale zcela nenahradí seč.

„Máme stále méně lidí na silovou práci při údržbě louk. Nikdo ji dnes nechce dělat, byť brigádníkům neplatíme málo. Tak se snažíme co nejvíce dostat ovce a koně do přírody,“ vysvětluje krajinářka. Optimálním řešením by bylo meziroční střídání pastvy a seče.

-lko-

KOUPÍM

Vše vojenské a policejní z období socialismu, I. republiky, I. a II. světové války. Např.: odznaky, vyznamenání, šavle, bodáky, opasky, celtky, mapy, fotografie. Uniformy zejména generálské, pohraniční strážce, výsadkářské a jiné i nekompletní.

Odznaky vojenské, sportovní, podnikové a veškeré řády a vyznamenání

tel.: 777 601 120

j06-18D

VRTANÉ STUDNY

Tomáš Pecka

Tel.: 777 624 862, Jungmannova 595, 588 13 Polná
e-mail: studny.pecka@email.cz, www.vrtanestudnypecka.cz

NA PRAMENY SPODNÍ VODY

GARANTOVANÉ MNOŽSTVÍ mín. 2000 l/24 h.

• kompletní legislativa
• vyhledání pramene • vyvrtání

• vypažení PVC-u (atest na pitnou vodu)

• čerpací zkouška • poradenský servis

NA POŽÁDÁNÍ DODÁME:

• kompletní rozvod vody až do domu

**ODVEDENÍ DÍLA "od A až do Z"
ŽÁDNÉ PLATBY PŘEDEM**

j06-19D

My Žďáráci jsme hrdí patrioti města

Sobota 11. června bude patřit tradičnímu Dni Žďáru. Připomene letošní 415. výročí povýšení Žďáru na město kardinálem Františkem z Ditrichštejna. K události došlo právě 11. června roku 1607. Na městské slavnosti se zábavným programem pro Žďáráky bude i předána Cena města roku 2022 spisovatel Zdeňku Vyhliďalovi.

Otázka na červen:

■ Jaké má podle Vás Žďár nad Sázavou přednosti, nedostatky a cítíte hrdost, že jste Žďárák?

Máme to, co jinde není

Martin Mrkos,
klub ŽDÁR-ŽM

Město dělají lidé a hrdost a sounáležitost k městu tak cítím díky nim. Vezměte si, jaké historické osobnosti zde působily a propadly se do života Žďáru. Kolik tu žije šikovných a zručných lidí. Kolik je ze Žďáru úspěšných sportovců a veřejně známých osobností. Kolik zde máme úspěšných a pracovitých podnikatelů, kteří dávají lidem práci. Kolik zde žije lidí s dobrým srdcem, otevřených, pozitivních, slušných a čestných. To dělá město! Stejně jako mnohde jinde nás trápí doprava, teď zdražování energií a bydlení. To ale neubírá na příjemnosti ani potenciálu našeho města. Jasně, nemáme mnohé výhody velkých měst, ale zase máme to, co jinde ne. Duši v jistém směru sympaticky svérázného města, ve kterém se snoubí patina industriální minulosti s technologiemi 21. století.

V krásné přírodě se profiluje ekologické a technologické město vstřebávající moderní trendy, otevřenost, které u mě kloube jistou ospalost s energií a dynamikou, kontrasty starého a nového, retro a modernu, historii a futurismus. Budeme i nadále pozitivním městem, kde se dobře žije.

Město s řadou příležitostí

Dagmar Zvěřinová,
klub ČSSD

Žďár nad Sázavou má slavnou historii kláštera, a tím i města. Má slavnou městskou dominantu, kostel na Zelené hoře, s velkým duchovním odkazem. To není málo. Město má krásné okolí plné lesů, rybníků a zdravé přírody. Město je postaveno velkoryse, vzdušně, s velkým množstvím zeleně. Má i dobrou infrastrukturu a nabízí řadu příležitostí. A

proto jsem na město hrdá.

Vážím si ale především jeho obyvatel, protože my, co zde žijeme, dotváříme toto město. Svou činností, pracovním nasazením, sportovními aktivitami, kulturními akcemi a vytvářením podmínek pro život ve městě. Je na co být hrdý.

Ale také máme problémy, například v dopravě. A to je věc, na kterou hrdá být nemohu. A myslím, že tuto letní sezónu nikdo z nás.

Jsmo hrdí na úspěchy sportovců

Petr Stoček,
klub ZM KSČM
a SPOZ

Oba dva členové klubu nejsme rodilými Žďáráky, ale tzv. naplaveninami. Vzhledem k době života ve Žďáru jsme už spíše jako „metastázy“. Od počátku příchodu jsme se věnovali oblasti sportu, především pak hokeji.

Město se díky výstavbě Žďasu postupně rozrůstalo až do dnešní podoby menšího, leč krásného města se spoustou

zeleně, vzácné historie a nádherného okolí.

My oba jako sportovní příznivci jsme především hrdí na to, že naše město dokázalo vychovat plejádu mistrů světa v rychlobruslení, lyžování, ledním hokeji i v ženském basketbalu a také několik olympioniků. Jsme hrdí na svůj Žďár a na svoji příslušnost ke komunitě místních občanů. Místo svého závěru života bychom za jiné už určitě neměnili.

Mám radost z povedených věcí

Jaromír Brychta,
klub Změna 2018

Jsem hrdý a pyšný občan Žďáru n. S. I když jsem měl i jiné možnosti zaměstnání v rámci naší republiky, vždy jsem preferoval práci v rodném městě. A to zejména v oblasti vytváření pracovních příležitostí a s tím spojených možností bydlení pro občany. Mám obrovskou radost zejména z vybudované průmyslové zóny Jamská a z bytové zástavby na

Klafaru. Povedla se cyklostezka podél Sázavy, revitalizace náměstí, nádraží, rekreační zóna Pilák.

A ty slabé stránky? Vůbec se mi nelíbí, že koalice ve vedení města zbytečně

DŘEVĚNÝ ZNAK MĚSTA. Zajímavé zpracování žďárského městského znaku můžeme vidět v Moučkově domě. Symbol s historickými atributy vyrobil Josef Jelínek technikou moření a tónování dřeva. Rodina dílo darovala Regionálnímu muzeu v roce 2013.

Znak města Žďáru nad Sázavou je díky vysokému počtu polí a figur druhým nejsložitějším znakem v ČR, hned po znaku Plzně.

Do původně jednoduchého znaku městečka z roku 1252 poprvé razantněji zasáhl kardinál František z Ditrichštejna, v rámci povýšení Žďáru na město v r. 1607. Přidal vinařské nože svého rodového erbů a stříbrné kužely ze znaku olomouckého biskupství (dnes pohledově vlevo).

Foto: Lenka Kopčáková

plýtvá energií, čas i peníze na vytváření nových řešení a koncepcí, doslova co dříve dobře fungovalo, včetně personálních experimentů výměny dlouholetých zkušených zaměstnanců za nové, nezkušené, a navyšování jejich počtu. Pouze plánuje a zadává drahé projekty, které většinou skončí v šuplíku, místo toho, aby se více realizovalo a budovalo.

Místo, kam se rád vracím

Jan Mokříš,
klub ODS

Já mám Žďár prostě rád. Je to mé rodné město. Jeho proměny sleduji od svých klukovských, tedy sedmdesátých let 20. století. Domů se ze svých cest vracím vždycky rád. Předností našeho města je jistě chladnější klima a příroda ve městě a okolí. Je zde hodně městské zeleně, množství lesů, luk a rybníků, řeka Sázava se svou cyklostezkou a rekreačním Pilákem. Máme zde

dobré základní a střední školy, bazén, super kulturní dům, kino a divadlo. Genius loci zámeckého areálu a Santiniho Zelené hory je prostě jedinečný.

Největší problém pak vidím v narůstající automobilové dopravě. Potíže dělá hlavní tah skrze náměstí, tedy absence obchvatu, neúplný městský okruh a úzký most u zámku. Přes tyto problémy je Žďár super místem pro život.

Žijeme uprostřed nádherné krajiny

Miroslav Šuhaj,
klub ANO 2011

Co člověk, to jiná charakteristika, jiná povaha. Milovníci kultury, velkých sportů a velkých příležitostí preferují život ve velkých městech. Někteří zase mají rádi klid a samotu na vesnicích. Co je pro někoho přednost, může být pro druhé nevýhoda. Já za velkou přednost našeho města považuji, že je postaveno uprostřed nádherné krajiny plné lesů a rybníků. Kvalitní

životní prostředí je dle mého názoru víc než cokoliv jiného. Máme tu od všeho trochu. A to je to, co mi vyhovuje.

Zásadní nedostatek našeho města vidím v nedokončeném obchvatu, který by odvedl tranzitní dopravu a zklidnil provoz v celém městě. A jestli cítím hrdost, že jsem Žďárák? Ano, narodil jsem se tu a chci tu žít i nadále.

Jsem ráda za každý zasazený strom

Romana Bělohávková,
klub KDU-ČSL

Ano – cítím dokonce velkou hrdost, že jsem Žďárák. Od podzimu loňského roku, kdy v rámci mého poslaneckého mandátu pobýval většinu týdne v Praze, často odpovídám na otázku, odkud jsem. Mám to seřazené takto – z Vysočiny – ze Žďáru nad Sázavou – od Zelené hory. Potěšilo mne, že letošní ocenění města dostane pan Zdeněk Vyhliďal – je

to symbolické už vzhledem k tomu, že na podzim budeme slavit velké výročí – 300 let od vysvěcení kostela svatého Jana Nepomuckého. Jsem hrdá, že mohu alespoň kousek těchto mimořádných oslav přenést formou výstavy do Poslanecké sněmovny PČR.

Velkou předností Žďáru je příroda nejenom okolo města, ale také v něm. Jsem ráda za každý nově zasazený strom i za to, že se nám po letech zanedbávání daří obnovovat městskou zeleň. Jistou nevýhodou našeho města je jeho úzká provázanost s firmou Žďas, která už dávno není v českých rukách. Ale budme spravedliví – byla to právě tato firma, která před 70 roky stála u rozkvětu města.

Tomáš Augustýn, Koalice TOP 09 a Svobodní

Do uzávěrky vydání nedošla odpověď.

-lko-

SBD ZELENÁ HORA informuje

Informace o konání shromáždění delegátů

Představenstvo družstva rozhodlo o konání shromáždění delegátů dne 16. června 2022. Jednání se bude konat v jídelně FIT, Horní 1692/32, Žďár nad Sázavou. V rámci hlavních bodů programu jednání bude navrženo schválení účetní závěrky za rok 2021, podána informace o konečném plnění „Hlavních úkolů pro volební období 2017-2021“ a předložen ke schválení je návrh nových „Hlavních úkolů pro volební období 2022 - 2026“. Ke všem těmto hlavním bodům jednání byly zpracovány písemné materiály, které budou delegátům zaslány spolu s pozvánkou na toto zasedání.

Pokud jde o hospodaření družstva v roce 2021, je toto hodnoceno jako vyrovnané, když skončilo ziskem ve výši 36 158,24 Kč. Podrobně jsou výsledky uvedeny ve „Výroční zprávě o hospodaření v roce 2021“. Hlavní podíl na tomto výsledku má navýšení příjmů družstva, a to jednak vyššími příjmy z pronájmu areálu, kde se podařilo pronajmout všechny nebytové prostory, a dále pak i získáním nových domů do správy družstva. Nemalou měrou se na příznivém výsledku podílí i úspora nákladů oproti rozpočtu ve výši 770 tis. Kč. Jednalo se především o úsporu nákladů na opravy v areálu, na služby, náklady na

energie a podobně.

Na programu je rovněž vystoupení předsedy kontrolní komise, ve kterém bude informovat přítomné delegáty o činnosti komise a zjištěných závěrech z prováděných kontrol s tím, že nebyly při kontrolní činnosti zjištěny žádné zásadní nedostatky v práci družstva a jeho zaměstnanců.

Ve svém vystoupení předseda představenstva seznámí přítomné i s konečným plněním „Hlavních úkolů pro volební období 2017-2021“. Lze konstatovat, že se většinu stanovených úkolů podařilo splnit. Průběžně se dařilo zajistit v tomto volebním období vyrovnané hospodaření družstva, ke kterému částečně přispívá i čerpání již dříve vytvořených rezerv, ale i nezbytné zvyšování výše příspěvku na činnost družstva, respektive na zajištění správy jednotek. Bylo konstatováno, že byly ve spolupráci s jednotlivými společenstvími vlastníků využívány i vyhlášené dotační programy na opravy a rekonstrukce bytových domů. Celkem činily dotace poskytnuté domům ve správě družstva v tomto volebním období 15,3 mil. Kč.

Představenstvo družstva předkládá shromáždění delegátů návrh nových „Hlavních úkolů na volební období 2021 – 2026“. Jedná se o tyto úkoly:

1. Zajistit vyrovnané hospodaření družstva v jednotlivých letech

2. Údržbu areálu s ohledem na vývoj příjmů zaměřit především na odstranění případných závad

3. Řešit ve spolupráci s jednotlivými společenstvími vlastníků a jinými subjekty ve správě družstva výskyt řas a plísní na zateplených fasádách domů

4. Řešit možnosti využití alternativních zdrojů energie (fotovoltaika, tepelná čerpadla atd.) v podmínkách areálu družstva a bytových domů

5. Sledovat možnost čerpání dotací na opravy, rekonstrukce a modernizace bytových domů a spolupracovat se společenstvími vlastníků či jinými subjekty ve správě družstva při zpracování eventuálních žádostí o dotace a jejich čerpání

6. Průběžně sledovat vývoj legislativy a přizpůsobovat mu znění stanov a vnitřních předpisů jak družstva, tak i společenství vlastníků jednotek či jiných subjektů ve správě družstva

7. Průběžně přizpůsobovat prohlášení vlastníka bytových domů jak novému legislativnímu vývoji a judikatuře, tak ostatním změnám

8. Vyřešit v rámci družstva a společenství vlastníků dopady implementace Směrnic Evropského parlamentu a Rady EU v oblasti dodávek

a měření spotřeby tepla a teplé vody do legislativy ČR

9. Více využívat nových možností v oblasti informatiky, elektronické korespondence ve vztahu k nájemcům bytů a vlastníkům jednotek, rádiových odečtů měřidel

10. Využívat nové možnosti v oblasti informatiky a stávajícího softwarového vybavení družstva k automatizaci interních procesů, digitalizace, zajištění homeoffice pro zaměstnance

11. Družstvo ve funkci statutárního orgánu společenství vlastníků

12. Sledovat vývoj v oblasti obnovy družstevní bytové výstavby a v případě možnosti se ve spolupráci s městskými a obecními úřady zapojit do této výstavby

Podrobněji jsou tyto úkoly specifikovány v písemném materiálu, který byl delegátům zaslán.

Všechny písemné materiály předložené k projednání na shromáždění delegátů budou v plném rozsahu zveřejněny ještě před zasedáním shromáždění delegátů na webových stránkách družstva (www.sbdzh.cz).

Zveřejněn zde bude i zápis a přijaté usnesení z tohoto jednání shromáždění delegátů.

Ing. Zdeněk Štursa,
předseda
představenstva

Na bedně stáli „naši“ hned třikrát

Dva zlatí a jeden stříbrný Řidič Vysočiny roku 2022. To jsou úspěchy motoristů ze Žďárska, kteří poslední dubnovou sobotu startovali při již 24. ročníku soutěže Jihlavských listů a tamní policejní školy.

■ Petr Klukan, Lenka Kopčáková

Dva zlatí a jeden stříbrný Řidič Vysočiny roku 2022. To jsou úspěchy motoristů ze Žďárska, kteří poslední dubnovou sobotu startovali při již 24. ročníku soutěže Jihlavských listů a tamní policejní školy.

Jihlavští partneři akci založili před 26 lety. Postupně našla oblibu u soutěžících motoristů a stala se pro ně tradicí v počátku jarní sezóny.

Poslední dva roky však klání vysočinských řidičů zmarnil covid. O to víc se soutěžící těšili na letošní ročník. Jihlavské policejní škole se podařilo vytvořit zajímavou trať krajinou Třebíčska s ještě zajímavějšími disciplínami a vědomostními testy z místopisu.

Asi osmdesátkilometrová trať letos vedla přes Dalešice, Hrozatín, Budišov či Náměšť, místa spojená s historií, osobnostmi i filmem.

Za krásného slunečného dne vyrazila na trať asi stovka soutěžících. Jelo se ve třech kategoriích: v autech a velkých a malých motorkách. Posádky jednotlivých kategorií cestou plnily někdy odlišné, a jindy společné úkoly.

Nejzastoupenější byla kategorie aut. Na posádky čekalo devět úkolů, od tradičního manévrování, rychlostního slalomu, zdravotvědy nebo testů, až po dovednostní úkoly, kdy např. soutěžící museli poslepu sešroubovat různé velké matice a šrouby. Nechyběly ani dvě skryté kontroly – na použití blinkru a dodržení povolené rychlosti. Některé posádky potrápil vědomostní test o místech v soutěžní trati.

Ceny se udělovaly ve třech kategoriích a motoristé ze Žďárska stáli na stupních vítězů nejčastěji. Ostatně do našeho regionu v historii soutěže putovala nejedna cena pro vítěze.

Při letošním Řidiči Vysočiny 2022 zvítězil v kategorii velkých motorek **Jaroslav Miklík** ze Sázavy u Žďáru, v kategorii auta startovalo z našeho regionu přes 10 dvojic z celkových 38 soutěžních posádek. Zlato získala posádka **Aleš Janáček** (Vojnův Městec) a **Martin Sedláček** (Žďár n. S.). Na Žďársko mířilo i stříbro, které vybojovala posádka **Miroslav Škapa** a **Jan Kadlec** (oba Vysoké u Žďáru).

Další úspěchy posádek ze Žďárska:

8. **Jindřich Rössler** a **Aneta Rösslerová** (oba Nové Veselí)

9. **Michal Antl** (Žďár n. S.), **Tomáš Mokry** (Nové Veselí)

10. **Jakub Glas** a **Vít Blaha** (oba Nové Veselí)

12. **Jiří Rössler** (Nové Veselí), **Klára Flesarová** (Nížkov)

13. **Tomáš Petlach** (Žďár n. S.), **Marie Nováčková** (Nové Veselí)

20.-21. **Michal Hobza**, **Lucie Veselá** (oba Velká Losenice)

Nejvzdálenější posádka při Řidiči Vysočiny 2022 byla až ze severočeského Chomutova a skončila na 19. místě.

NA STUPNÍCH vítězů. Uprostřed zlatá posádka Aleše Janáčka a Martina Sedláčka a vlevo stříbrná posádka Miroslava Škapy a Jana Kadlece, obě ze Žďárska.

VÍTĚZ své kategorie Jaroslav Miklík s oblíbenou motorkou.

Foto: archiv JL a soukromý archiv

Sázka: Když je porazíme, koupí nám pizzu

■ 1. místo v kategorii AUTA

„Soutěž doporučujeme všem. Byl to dobrý strávený den,“ hodnotí letošní vítěze kategorie auta, řidič **Aleš Janáček** z Vojnůva Městce a navigátor **Martin Sedláček** ze Žďáru n. S., kteří startovali ve voze Škoda Superb třetí generace.

Pan Aleš už jel v Řidiči Vysočiny několikrát, naposledy skončil předposlední. S novým navigátorem se stal v této nejobsazenější kategorii skokanem roku.

„Krásná trasa po pěkné krajině, disciplíny nám opravdu sedly,“ říká k soutěži. Trošku se zdržel jen jednou, když asi o dvě stě metrů přejel jedinou odbočku. Nejtěžší pro ně byly vědomostní testy, hlavně ten z autoškoly a druhý o historii míst.

„Film Postřižiny jsme docela zvládli, ale potom ta další historie byla problém. Jinak jsme dostávali samé plusové body,“ ohlíží se řidič. Navigátor Martin chválí, že trať byla postavená hezky a v itinerářích se dalo dobře vyznat. Na společnou otázku, jací jsou podle nich čeští řidiči, oba se shodují, že snad ti nejhorší. „To, co na silnicích vidám, je doslova tragické. Najednou ročně na 40 tisíc kilometrů a musím říct, že Češi jsou snad nejhorší řidiči, co jsem v Evropě zažil,“ říká Aleš Janáček.

■ 2. místo kategorie AUTA

Dvaadvacetiletý student VUT, řidič **Miroslav Škapa**, a o rok starší strojní zámečník, zde navigátor **Jan Kadlec**, přijeli z Vysokého u Žďáru. Spolu už soutěž jeli, ale na bedně ještě nestáli.

Získali stříbro, že mohli být první, je nemrzi. „Nepřijeli jsme vyhrát,“ říkají a pak mrknou na kamarády stojící opodál a se smíchem dodají: „Měli jsme interní sázku, když je porazíme, koupí nám pizzu...“ Motivace prostě bývají různé.

„Nejtěžší byly asi ty testy, to nás zaskočilo. Ty místní z Postřižin, to bylo těžké, jinak jsme nic extra nepokazili. Itinerář byl přehledný, organizace super a trať taky. Je to pěkně udělaná soutěž,“ zhodnotili celý závod.

A co říkají na české řidiče, které potkávají na silnicích?

„Měla by být větší zodpovědnost a ohleduplnost vůči ostatním. Je to fakt katastrofa,“ shodují se.

Oči jsem měl pořád na slepé mapě

■ 1. místo kategorie MOTORKY NAD 125 CM

Vítěz kategorie **Jaroslav Miklík** ze Sázavy u Žďáru zprávu o tom, že JL po dvouleté odmlce pořádají Řidiče Vysočiny objevil ve Žďárských novinách. „Jsem ze Sázavy, kam ŽN do schránky nechodí. Každý měsíc je ale sleduji na netu. A když na mě vyskočila zpráva o soutěži, řekl jsem si, proč to nezkusit,“ ohlíží se řidič narozený v roce 1966. Motorka je jeho vášní již 41 let. A chtěl také poměřit síly s věkově mladší kategorií. Jaroslav Miklík jel na 34 let staré Yamaze XV 500.

„Soutěž to byla perfektní, akorát mám problém, že si nedokážu vybavit krajinu, protože jsem měl oči neustále na slepé

mapě před sebou. Hlídal jsem si kilometry a odbočky,“ vzpomíná.

Vybavuje se mu, že projížděl Hrozatín, kde se narodil Ludvík Svoboda, však na to také byla jedna vědomostní otázka.

Hned doma si řidič prostudoval trasu v klasické mapě a chce si ji znovu projet s manželkou. A pak už bude prostor na kochání se krajinou.

Těsně po soutěži Jaroslav Miklík při otázce na své povolání s hrdostí prohlásil, že pracuje na jednom z nejlepších městských úřadů v republice.

Nyní již řada čtenářů správně tuší, že Jaroslav Miklík je vedoucím žďárského odboru dopravy. Zkušební komisař řidičů a koordinátor BESIPu si tak při Řidiči Vysočiny mohl „utajeně“ vyzkoušet, jaké to je z druhé strany – být kontrolován a bodován.

Za nejtěžší disciplínu v soutěži považuje vědomostní test s časovým limitem odpovědi. Ve stresu prý nadělal zbytečné chyby. Treba u „přečtení“ údajů z pneumatiky.

Řidič Vysočiny 2022

„Ač tomu rozumím, tak když mi řekli, že musím rychle vyplňovat, tak než jsem si vzpomněl, co je šířka a co průměr pneumatiky...“ bylo po časovém limitu. Tam jsem získal nejméně bodů,“ lituje. Vědomostní test s otázkami k filmu Postřižiny zvládl obstojně. „Ale při místopisné otázce jak je vysoká korouhvička v nějakém kostele, to jsem samozřejmě nevěděl a tipoval,“ říká.

Soutěž má podle něho určitě smysl, protože řidiči si osvěží znalosti a při jízdě zručnosti si otestují své schopnosti.

„Věděl jsem, že jsou dvě skryté kontroly, snažil jsem se jet opravdu podle pravidel. První bylo měření rychlosti a druhá kontrola sledovala, zda dáváme znamení o změně směru jízdy při odbočování na křižovatce, i když pokračujeme po hlavní pozemní komunikaci,“ popisuje. Právě na tom někteří soutěžící utrhli trestné body.

Opakovaný úspěch motoristů ze Žďárska v soutěži Řidič Vysočiny Jaroslav Miklík s úsměvem komentuje: „Zřejmě dobrá oblast, kde se líhnou kvalitní řidiči.“

Příští rok by se jubilejního 25. Řidiče Vysočiny rád zúčastnil. Mohl by soutěžit pohodlněji v autě, ale on tvrdí, že na motorce je to dobrodružnější. Je také zvyklý. Motocykl byl pro Jaroslava Miklíka od mládí nutným „přibližovadlem“ do školy a zaměstnání, nyní se rád při jízdě kochá krajinou.

Od roku 1981, kdy si udělal první „řidičák“ na malý motocykl, vystřídal několik strojů, od Pionýra 21, Čezety 175, Stadióna po velkou motorku šestistovku.

„Tu jsem si pořídil v roce 2014, ale brzy mi bylo jasné, že to pro mě moc není. Dnešní šestistovky dokážou jet dvoustekilometrovou rychlostí a já se na tom báš, zejména při klopení zatáček,“ říká. Tak motorku prodal s úmyslem, že bude stačit skútr. Po třech letech ale změnil názor. Skútr opravdu nestačí. Zvolil opět motorku, ale o trochu slabší. „Je to pětistovka a má 36 kW. Je pro mě ideální. Yamaha XV 500 je taková „babička“, ale na moje kochačky krajinou stačí. Je to spolehlivý stroj, nic se na něm nepokazí a všude mne doveze,“ chválí si motorkář.

Česká úpravna vody pomáhá v hlavním městě Ukrajiny

FILTRUJE říční vodu a mění ji na pitnou. Česká úpravna je mobilní a lze ji okamžitě zprovoznit. Foto: archiv

Česká úpravna vody od května pomáhá na Ukrajině a představila se i zástupcům OSN. Unikátní zařízení k úpravě vody putovalo do válek zasažené země coby dar.

Informaci o šikovnosti brněnských machrů přináší agentura CzechTrade, která je českým firmám partnerem již 25 let na jejich cestě k exportním úspěchům.

Jak zpráva dále uvádí, česká technologie umožňuje filtrovat říční vodu

Významné české počiny

a přeměnit ji na pitnou. Díky výkonu 1,5 metru kubického za hodinu zásobuje úpravna v Kyjevě až 7000 lidí denně. Brněnská firma je zatím jediným subjektem, který se rozhodl pro dodávku podobné technologie na Ukrajinu.

(Pokračování na str. 11)

WinFAS SOFTWARE s.r.o.

Více informací na adrese
www.winfas.cz/kariera

Hledáme nové kolegy

Odborný konzultant – ekonomika a účetnictví

Náplň práce

- Uživatelská podpora finančních a účetních modulů
- Průběžná školení uživatelů
- Zavádění systému u nových klientů
- Spolupráce na vývoji

Požadavky

- Vzdělání a praxe v ekonomickém oboru
- Organizační a analytické schopnosti
- Znalost MS office
- Schopnost týmové spolupráce
- Schopnost určovat priority
- Smysl pro detail

Proč k nám?

- Společnost s dlouholetou tradicí
- Přátelský kolektiv
- Stabilní platové podmínky
- Široká škála benefitů
- Podpora profesního růstu

Rádi tě poznáme

30 LET NA TRHU

Kontakt: pavelkova@winfas.cz
Telefon: 566 654 917

MZDA PO ZKUŠEBNÍ DOBĚ

27 500 Kč /měsíc včetně příplatků

DROBNÁ MANUÁLNÍ PRÁCE

teleflex®

Přijmeme kolegy na tyto pracovní pozice:

- Výrobní operátor
- Skladník
- Skladový administrátor
- Plánovač

- Mzdová účetní
- Vedoucí oddělení
zákaznických výrobků
- Technický dokumentarista

Zašlete nám svůj životopis a pracujte s námi pro život!

+420 566 510 444 | kariera.zdar@teleflex.com | www.prace-teleflex-zs.cz

z06-tfxM

RYBIČKY 48 / XINDL X
05 A RADEČEK / SLZA
BEN CRISTOVAO / ARGEMA
VERONA A DALŠÍ...

VÍCE INFORMACÍ NA FACEBOOKU FESTIVAL V TELČI

PŘEDPRODEJ VSTUPENEK NA [TICKETSPOT.CZ](https://www.ticketspot.cz)

NÁBOROVÝ PŘÍSPĚVEK
50.000,-

PRACUJTE PRO JEDNU Z NEJDŮVĚRYHODNĚJŠÍCH FIREM V ČR

PŘIJME IHNEDE DO PRACOVNÍHO POMĚRU

- **OBSLUHA TVÁŘECÍ LINKY**
- **ZÁMEČNÍK** – OBSLUHA KOMPRESOROVNY
- **SVÁŘEČ**
- **SOUSTRUŽNÍK**

Pro další informace nás kontaktujte na

www.mokov.com/kariera nebo 567 120 130-133 (8-15 hod.)

**STAŇ SE
ČÍŠNÍKEM/SERVÍRKOU**
VE STYLOVÉ RESTAURACI ve Velkém Meziříčí

**JELÍNKOVA VILA
HOTEL - PIVOVAR**

- práce na HPP • krásné prostředí
- bezva parta lidí
- možnost využívat hotelové wellness
- výhodné ceny jídla a našeho piva Harrach ;)

**HLEDÁME
PARTÁKA**

tomanova@jelinkovavila.cz
tel.: 733 691 601

**AQUEKO
SPOL. S.R.O.**

**HLEDÁ SE
PŘÍPRAVÁŘ(KA) STAVEB
/ ROZPOČTÁŘ(KA)**

Mzda 40 000–50 000 Kč (+ odměny)
Služební auto i pro soukromé cestování

e-mail: jurek@aqueko.cz
tel.: +420 602 503 862 +420 775 691 601

STAREDO s.r.o.

Stavební firma působící v okolí Nového Města na Moravě

Přijme pracovníky do dělnických profesí:

- zedník, tesař, obkladač, pomocný dělník
- mladé lidi zaučíme

Přijme pracovníka do technické profese:

- stavební mistr, asistent stavbyvedoucího

Nástup možný dohodou. Nabízíme dobré platové podmínky, zaměstnanecké benefity, možnost odborného růstu.

Nástup dohodou.

Zájemci zašlete prosím kontakt a případně životopis e-mailem.
kutra@staredo.cz telefon: 724 143 323

Česká úpravna vody...

(Dokončení ze str. 9)

Proměna na pitnou vodu

Úpravna vody Mobile Trailer Water 1500 zrozená v Brně je mobilní a díky vystrojení na přívěsném vozíku za auto, ji lze snadno přemístit a okamžitě zprovoznit. Obvykle se používá při živelných pohromách, ale využítí najde i na hudebních festivalech. Úpravna přečerpává říční vodu a filtruje z ní nečistoty jako jsou bakterie, viry, železo, mangan, dusičnany, pesticidy, těžké kovy nebo koloidní látky. Mobile Trailer váží přibližně 2000 kg a jeho příkon jsou 3 kW.

České pomoci si všimli i mezinárodní lidskoprávní organizace, které ve válečné oblasti působí. Zájem o šest úpraven vody projevili Červený kříž a UNICEF poptává dokonce 50 kusů.

Současně probíhají dodávky úpraven vody také do Maďarska a na konci dubna Exportní aliance Prvky pro

Smart City prezentovala tento projekt nákupčím z agentur při Organizaci spojených národů.

Jednání se uskutečnila v rámci akce Sourcing Day, kterou ve Vídni pořádala agentura CzechTrade ve spolupráci s Českým velvyslanectvím ve Vídni. Mezinárodního projektu se účastnily také firmy ze Slovenska a Maďarska. „Jsme velmi rádi za tuto praktickou realizaci ještě před dubnovou konferencí ve Vídni, kde jsme představili agenturám spadajícím pod OSN kompletní nabídku naší aliance pro mimořádné situace,“ uvedl Antonín Koplík, předseda Exportní aliance výrobců prvků pro Smart City.

Ta vznikla pod patronací agentury CzechTrade a sdružuje firmy za účelem efektivní prezentace v zahraničí. Jejich produkty a služby se vzájemně doplňují a díky tomu jsou při vstupu na zahraniční trhy silnější. -red-

**NEMOCNICE
JIHLAVA**
PŘÍSPĚVKOVÁ ORGANIZACE

**HLEDÁME FYZIOTERAPEUTY
A ERGOTERAPEUTY NA
REHABILITAČNÍ ODDĚLENÍ**

Rehabilitační oddělení krajské nemocnice v Jihlavě, vybavené moderní přístrojovou technikou, je součástí iktového centra. Spolupracuje úzce s centrem pro léčbu spasticity a demyelinizačních nemocí, řeší pestré spektrum léčených diagnóz v multidisciplinárním týmu ucelené rehabilitace v příjemném a přátelském kolektivu.

POŽADUJEME

- odbornou způsobilost fyzioterapeuta nebo ergoterapeuta

NABÍZÍME

- náborový příspěvek
- zázemí akreditované nemocnice
- práci na plný úvazek
- zaměstnanecké benefity
- závodní stravování
- zvýhodněný telefonní tarif

BLÍŽŠÍ INFORMACE
poskytne vrchní fyzioterapeut
Jana Ciprušová
e-mail: ciprusovaj@nemji.cz
tel.: 567 157 573 nebo 567 157 667

PÍSEMNÉ ŽÁDOSTI ZASÍLEJTE NA:
Pysková Ludmila, vedoucí OPM,
e-mail: pyskova@nemji.cz

**V NAŠEM
TÝMU BUDETE
ZKRÁTKA
SKVĚLÍ!**

Soužití s přírodou bude věcí existence

My lidi se musíme naučit zapracovat na našem soužití s přírodou, k níž se někdy chováme opravdu macešsky.

To říká Ludmila Řezníčková, která se celoživotně zajímá o ochranu životního prostředí. V posledních letech se coby místostarostka Žďáru nad Sázavou věnuje i světelnému znečištění, nakládání s odpady a využití jejich energetického potenciálu.

Svoji pozornost soustřeďuje i na stromy v krajině a ve městech, na šetrné zemědělství, nakládání s vodami a na mnoho dalších zásadních, a mnohdy akutních témat.

Na otázku, kde při tak rozsáhlém záběru tzv. dobíjí baterky, se usmívá, že v osobním životě jsou její velkou radostí tři vnoučátka a ráda také relaxuje u koní. Ty jsou její celoživotní láskou, a když potřebuje tzv. vyčistit mozek, zajede k dceři na statek.

V osobní výpovědi pro ŽN se Ludmila Řezníčková vrátila i do dětství. Tatínek byl prý skvělým lékařem a maminka rehabilitační setrou. V rodině neměli žádného dělníka, který byl tehdy kultem. „Také jsme se netajili vírou v Boha a nenávisť k tehdejšímu režimu, který vzal mým prarodičům všechno, co mohli,“ ohlíží se dcera a vnoučka. Příběh jejího studia byl tak dosti složitý.

„Studovala jsem v době, kdy pro mě jako nepřítel režimu nebylo vůbec jednoduché se na vysokou školu dostat,“ poukazuje.

Ludmila chtěla být po vzoru tatínka lékařkou, dětskou psycholožkou nebo učitelkou. To ale nepřicházelo v úvahu. Na gymnázium se s rodinným „škrálopem“ nedostala.

„Šla jsem tedy studovat chemickou průmyslovku do Brna. A podala si přihlášku na fyzikální chemii - jeden z nejtěžších oborů, kam se nikdo nehlásil. Tam mě vzali,“ dodává.

Ale rozhodně nelituje, protože v průběhu studia se setkala s mnoha skvělými lidmi, kteří se zabývali životním prostředím. „Jednou jsme v laboratorích zkoumali jehličí stromů, které je velmi citlivé na různé chemické prvky. Velmi mne překvapilo, že jsme v něm našli téměř celou Mendělejevu periodickou tabulku prvků. A to mě přinutilo přemýšlet o životním prostředí v celém kontextu života na naší planetě,“ uvádí Ludmila Řezníčková.

Po ukončení VŠ nastoupila na odbor životního prostředí okresního úřadu ve Žďáře nad Sázavou, kde se nejdříve zabývala odpadovým hospodářstvím a postupně získala odbornou způsobilost v dalších oblastech životního prostředí, jako je ovzduší, voda, chemické látky, ochrana přírody a krajiny.

„Nyní svoji profesní práci přenáším i do pozice místostarostky města,“ uvádí. Ludmila Řezníčková má za sebou řadu pracovních pozic ve státní správě, soukromé sféře i politickém angažmá. Dle svých slov se musela naučit jednat s velkým spektrem lidí a hledat kompromisní řešení problémů.

„Není to o tom, že bych fanaticky prosazovala, aby všude byla zeleň a voda, ale hledám řešení tam, kde je jiní nevidí. Musíme se naučit víc pracovat

LUDMILA ŘEZNÍČKOVÁ si chodí vyčistit hlavu do přírody a ke svým milovaným koním. Foto: osobní archiv

vat na soužití nás lidí s přírodou. Těch možností je mnoho,“ poukazuje.

Po nástupu na pozici místostarostky se jí podařilo přesvědčit své koaliční partnery, že jedna z důležitých věcí ve městě je ucelená péče o životní prostředí, od trávy po výsadbu stromů a zadržování vody ve městě a krajině.

Maminka: Společnosti to dlužíš...

Jak Ludmila Řezníčková vzpomíná, pro cestu do politiky se rozhodla po jednom rodinném rozhovoru. Tehdy již vážně nemocná maminka dceři řekla, že pokud se budou politice normální lidi bránit, nikdy se nic nezmění. Že všichni jenom nadávají v hospodě nebo i jinde, že nikdo není spokojený, ale nikdo také není ochotný něco udělat.

Dcera zprvu oponovala, že politika je špína. „A dodnes si pamatuje maminčin klidný hlas a slova, která následovala: „Liduško, ale ty to společnosti dlužíš. Ta společnost ti dala možnost vystudovat, dala ti klidný život bez válek a v relativní pohodě, nikdy jsi neměla hlad, nikdy tě nikdo nevykořisťoval dětskou prací. Musíme té společnosti pomoci, nemyslíš?“

Ludmila Řezníčková s odstupem přiznává, že tehdy ji tím maminka úplně odrovnala.

„Postupně jsem si začala připouštět, že to tedy zkusím. Vůbec jsem netušila, že skončím jako místostarostka města, která má možnost ovlivnit tolik věcí,“ ohlíží se.

Bez včel a stromů by neexistoval život

Řada z nás vnímá pozitivně sousedství stromů, jejichž stín je nám

v horku příjemný, vnímáme i přítomnost včel, které bzučí kolem. Možná však netušíme, že když nebudou včely a stromy, život na naší planetě skončí.

„Naše město považuji za jedno z nejkrásnějších v České republice. Je díky množství stromů zelené a je i obklopeno lesy, které našťásti zůstaly ušetřeny větší kůrovcové kalamity,“ říká Ludmila Řezníčková. Na Žďársku můžeme našťásti stále vidět hluboké lesy se vším, co k nim patří.

Ale člověk zejména v posledních desetiletích začal při výstavbě různých vymožeností moderního světa úplně zapomínat na zeleň a hmyz. „Berou mě všichni čerti, když vidím, že zemědělci nerespektují postřiky kvetoucích polí po setmění, ale chemii ošetřují při plném slunci, kdy tím zabijí tisíce, snad i milióny včel. Když včely neopylují naše rostliny, ty odkvetou naplano. Nebudeme mít ovoce, zeleninu či olejiny, nebudou se rozmnožovat rostliny ani stromy. Nepochopím tuhle jejich aroganci,“ poukazuje Ludmila Řezníčková.

Za velký úspěch města považuje stovky nových stromů ve Žďáře. „Sázíme i do ulic, kde stromy léta nebyly. Podařilo se nám domluvit se sítáři, že budou k sázení stromů vstřícnější. A tak má Žďár stromy i tam, kde ulice jiných měst zejí prázdnotou kvůli vedení sítí,“ pochvaluje si místostarostka.

Jak poukazuje, strom je nejlepší čistička vzduchu a nejlepší klimatizace. Je i nejlepší protihlukovou stěnou. Strom vytváří mikroklima pro množství společenství hmyzu. Stromy nás živí, jejich plody pro nás mají blahodárný účinek. Strom nás hřeje v ohni. Z jeho dřeva vyrábíme vše pro naši potřebu, od plotu po ná-

Životopis v kostce:

■ **Mgr. Ludmila Řezníčková** je rodačkou z Chrudimi (*28. března 1965). Absolvovala Univerzitu Karlovu v Praze, Chemickou fakultu, obor fyzikální chemie.

■ Pracovala jako odborný referent okresního úřadu, později jako vedoucí odboru životního prostředí.

■ V roce 2017 přešla do soukromé sféry jako vedoucí legislativy ve společnosti zabývající se nakládáním s odpady.

■ Od roku 2013 je členkou hnutí ANO 2011, rok nato se stala radní města Žďáru nad Sázavou.

■ V letech 2016-2020 byla zastupitelkou Kraje Vysočina.

■ Od roku 2018 je Ludmila Řezníčková místostarostkou města Žďáru n. S. Zastupitelé do její gesce svěřili oblasti regionální a mezinárodní spolupráce, komunálních služeb, životního prostředí, kultury. Dále Regionální muzeum a městské organizace Knihovnu M. J. Sychry, Kulturu Žďár, Základní uměleckou školu F. Drdly a Active - středisko volného času.

■ Organizačně a metodicky zabezpečuje i kontrolní výbor zastupitelstva a osadní výbory místních částí Žďáru.

bytek. Kdybychom neměli stromy, zahyneme...

Odpady skrývají energetický poklad

Dle názoru Ludmily Řezníčkové se v současné světové situaci jeví jako velmi vhodné vrátit se k myšlence, že zbytečně ukládáme do skládek odpadů energeticky využitelné složky.

„Zabývala jsem se tím již před 20 lety, kdy byla spalovna téměř sprostým slovem. Nahrával tomu i postoj tehdejší vlády. Já ale vždy věděla, že komunální odpad je plný materiálů, které lze skvěle energeticky využít, vyrobit z nich teplo a přes kogeneraci i elektrickou energii,“ stojí si za svým žďárská místostarostka.

Česká republika dle jejího názoru v tomto směru zaspala a spaloven komunálního odpadu máme minimum. „Budoucím generacím tu zanecháváme jedovaté bonbónky v krajině, což jsou zakonzervované skládky odpadů. Nejčistší a nejlépe využitý odpad je ten, který nám zpět dá svoji energii a nezanecháme ho v krajině,“ poukazuje.

Odpady jsou dle Ludmily Řezníčkové tématem, které se všem předchozím vládám nepodařilo zvládnout. „Neexistují pobídky směrem k výstavbě zpracovatelských závodů vytríděného odpadu. Neexistují ani dotace na vybudování zařízení na energetické využití odpadů, čili spaloven. Snad se to do budoucna spraví a podpora bude,“ očekává s nadějí.

(PI-lko)

Den Žďáru je první slavností léta

Léto ve Žďáře začíná tradičně slavností s názvem Den Žďáru. V novodobé historii patří festivalu s celodenní zábavou 11. červen nebo nejbližší víkendový termín. Na své si přijdou děti i dospělí.

■ Lenka Kopčáková

Letos Den Žďáru vychází výhodně na druhou červnovou sobotu. Konečně bez covidových omezení. Základem slavnosti je připomínka 11. června roku 1607, kdy kardinál František z Ditrichštejna povýšil malé tržiště městečko u řeky Sázavy na město. Letos to je právě 415 let.

V kultuře města se také od jara až do podzimu objevuje motiv letošního 300. výročí vysvěcení poutního kostela sv. Jana Nepomuckého na Zelené hoře. Výpravný program s názvem Santini 300 má i vlastní webovou stránku - <https://santini300.cz/>.

Je oslavou odkazu opata Václava Věmhlavy a geniálního díla jím povolaného architekta Jana Blažeje Santiniho Aichla. Společně se jim podařilo zrealizovat neuvěřitelné dílo barokní doby – obrazně hvězdu mezi hvězdami.

Ale zpět ke Dni Žďáru. Výroční slavnost probíhá v režii radnice a převážně městských organiza-

Tip na rodinnou zábavu, 11. června, zdarma

ci, vstup na akce je zdarma. Žďáraci se mohou na Farských humnech bavit až do večerních 22 hodin. Tak doufejme, že vyjde pěkné počasí.

Zdejší park je nejnovější relaxační zónou vytvořenou na bývalých farských loukách, doslova pár kroků od centra. Proto také dostal pomístní název Farčata. Je oblíbeným prostorem zejména mladých rodin. Nabízí dětské herní atrakce, odpočinková místa, ohniště ke grilování, nechybí ani nástupní molo pro lodičky. Nyní se tu buduje nové hřiště. Dlouhodobou snahou města je park zpříjemňovat sadovými úpravami a potřebným mobiliárem.

Před Dnem Žďáru vyrostle na Farčatech pódium, které pak bude v letní sezóně sloužit k pořádání dalších kulturních akcí.

Den Žďáru začne 11. června již v 9.30 hodin u Městského divadla, kde se v tu dobu začne řadit barokní průvod. Ten zamíří před Starou radnici a pak projde Veselskou ulicí do centra dění - na Farčata.

Divadlo, hudba a Cena města

Po slavnostním zahájení v 10.20 hod. proběhne první blok zábavy v provedení žďárských divadelníků, folklorních

souborů, regionální muzikantky a mladých tanečníků.

Stalo se již dobrou tradicí, že při Dni Žďáru přebírají významné osobnosti ocenění. Ve 14.15 hod. vstoupí na pódium žďárský rodák a spisovatel Zdeněk Vyhlídal, pro kterého letos Žďáraci nejvíce hlasovali v anketě Cena města 2022. Zdeněk Vyhlídal tak bude od roku 2016 již sedmou oceněnou osobností.

Cenu města Žďáru nad Sázavou mohou získat nominované žďárské osobnosti nebo kolektivy. Je morálním oceněním za významné zásluhy v oblastech kultury, sportu, vzdělávání, vědy a ve veřejném životě. Ocenění může být uděleno i za mimořádné činy spojené s osobním hrdinstvím při záchraně života a zdraví spoluobčanů. PhDr. Zdeněk Vyhlídal získá Cenu města za spisovatelskou a publicistickou činnost.

Po slavnostních okamžicích se programu opět ujmou divadelníci a orchestr žďárského divadla. V podvečer vystoupí regionální kapely Černý ledňáček a Karel na nákupech.

Večer rozezná Farčata prvorepublikový jazz, swing a taneční hudba v podání orchestru Ondřeje Havelky.

Šerm, masky a vějíře

Letošní barokní téma bude prolínat i pořady celkem 12 městských a žďárských neziskových organizací. Svým vstupům daly název „Neziskovky v baroku“ a krom prezentací svých zařízení budou od 10 do 17 hodin nabízet i aktivity v barokním stylu. Zájemci se tak třeba naučí vytvářet vějíře či barokní

masky. Policejní složky představí zásahy a vozidla integrovaného záchranného systému.

Den Žďáru zpestří svými vstupy Společnost historického šermu Flamborg, která se zaměřuje na období třicetileté války.

Před Regionálním muzeem na Tvrzi bude až do podvečera dobový řemeslný jarmark a v 10 hodin Dřevěné divadlo Jana Hrubce zahraje milostný rytířský epos Tristan a Isolda.

V dětském oddělení Knihovny M. J. Sychry poběží od 9 do 12 hodin tvůrčí dílny, výstava fotografií Santiniho děl.

Budova Active-SVČ v ul. Dolní bude po celý den otevřena ke sportování zdarma.

Milovníci vláčků si přijdou na své v suterénu Domu kultury, kde najdou ojedinělé Modelové království s regionálními kolejišti. A na veškerý mumraj se můžeme podívat z vrchu. Od 13 do 20 hodin bude otevřena věž kostela sv. Prokopa.

Rozkvetlá hvězda

Letošním překvapením Farčat bude Rozkvetlá hvězda, která má až do podzimu připomínat santiniiovskou stavbu.

Dostane tvar deseticípého zelenohorského ambitu, který obklopuje poutní kostel.

Půjde vlastně o velký dřevěný truhlík naplněný zeminou, do kterého si děti vysází na 1500 letniček - axamitníků rozkladitých, čili afrikánů. Rozkvetlá hvězda bude oranžově zářit na tzv. sáňkovacím kopci, pod hřištěm v Zahradní ulici.

Program Dne Žďáru 2022

Sobota 11. června

Časový přehled pořadů:

FARSKÁ HUMNA

Pódium:

■ 10.20 Zahájení

■ 10.30 Divadelní spolek Žďár, scénka Hvězdný vůz

■ 11.00 Folklorní soubory Bystřinka, Kamínek, Rozmarýnek, Studánka a Horácká muzika

■ 12.30 – 13.30 Michaela Šedivá

■ 13.45 – 14.05 ZUŠ F. Drdly – taneční obor

■ 14.15 - Cena města

■ 14.45 – 15.45 Orchester žďárského divadla

■ 16.15 – 17.15 Černý ledňáček

■ 17.45 – 18.45 Karel na nákupech

■ 19.30 – 20.30 MELODY MAKERS

Společnost historického šermu Flamborg

■ 11.00 Šermířská představení

■ 13.00 Výcvik vojenského koně a vojáka

■ 15.00 Šermířská představení

■ 16.00 Výcvik vojenského koně a vojáka

■ 17.00 Dělostřelba

-lko-

O cestě barokního člověka

XII. Muzejní noc na téma Radosti a strasti barokního života.

Tematicky doprovodná akce v předvečer Dne Žďáru začíná v Regionálním muzeu v pátek 10. června od 19 hodin a potrvá do půlnoci.

Zájemci obdrží na Tvrzi mapku cesty a při nenáročném procházce centrem nahlédnou v několika zastaveních do běžného života doby barokní. Navštíví trh, šenk i lázeň, seznámí se s barokní zbožností, s pohledem na smrt, se spravedlností i s ochutnávkou dobové kuchyně.

Zajímavostí bude barokní loutkové divadlo, které od 20.30 před Tvrzí rozehraje Dřevěné divadlo Jana Hrubce. Těšit se můžeme na jednu z nejslavnějších rytířských legend o nesmrtelné lásce Tristana a Isoldy. Zazní též lidová barokní hudba v podání žďárského uskupení Stella Betula.

Samotnou Muzejní noc zahájí dobová píseň Adama Michny z Otradovic s názvem Nebeští kavalérové, v podání pěveckého sboru Žďárčák. Vstup zdarma.

-lko-

10!

DESÁTÝ ROČNÍK FESTIVALU SOUČASNÉHO TANCE, POHYBOVÉHO DIVADLA A NOVÉHO CIRKUSU

KORESPONDANCE

✦

Praha

28. 6. 2022

✦

Žďár n/S

14.–17. 7. 2022

EVROPSKÁ UNIE

Interreg

RAKOUSKO-ČESKÁ REPUBLIKA

MINISTERSTVO KULTURY

Státní fond kultury ČR

rozsah

Kraj Vysočina

PODPORÍLO MĚSTO ŽDÁR NAD SÁZAVOU

KORESPONDANCE.CZ

Roky v baroku a Žďár před staletími

Při letošní Muzejní noci bude v pátek 10. června v Regionálním muzeu na Tvrzi zahájena výpravná výstava s názvem **Roky v baroku**. Vznikla v česko-rakouské spolupráci a ukazuje životní pouť barokního člověka na pozadí dějin.

■ Lenka Kopčáková

Výstava Roky v baroku reflektuje letošní 300. výročí posvěcení poutního kostela sv. Jana Nepomuckého na Zelené hoře, k němuž došlo 27. září 1722.

Jedním z autorů obsahové části výstavy je i městský historik Miloslav Lopaur a velký díl vystavených dobových předmětů zapůjčilo do Žďáru rakouské Muzeum města Retz, v rámci spolupráce v projektu Interreg.

„Kolegové z Retzu pro nás připravili nádherné barokní předměty, které nám tu chybí. My pak na oplátku uspořádáme u nich výstavu *Život v baroku*,“ vysvětluje žďárský historik. Cenné exponáty zapůjčila také další muzea, a to z Jihlavy, Hradce Králové, Brtnice, Velkého Meziříčí, Nového Města n. M. a Bystřice n. P.

Na Tvrzi bude expozice k vidění do 6. listopadu, pak se její část přesune k partnerům do Rakouska.

Postavili příběh pekaře

Jak již název výstavy napovídá, cílem je ukázat cestu barokního člověka od narození po smrt. „*Příběh jsme postavili na osobě, která tu opravdu žila – na městském pekaři Václavu Krškovi, který se dožil cca 50 let,*“ uvádí Miloslav Lopaur. Vyhledávání autentických stop bylo vskutku náročným úkolem.

Život ústřední postavy od dětství až po dospělost ilustroval spolupracující výtvarník Lukáš Urbanec.

„*Naším přáním je, aby se návštěvníci, kteří projdou celým životem měšťana, vžili do jeho role,*“ říká muzejník za tvůrčí tým.

Měšťané a ti druzí...

Pro naši představu, jak asi barokní Žďár vypadal, M. Lopaur jeho velikost přirovnává k rozsahu dnešního areálu Žďasu. V době baroka měl Žďár mezi 1000 až 1500 obyvatel. V Klášteře, což byla samostatná obec, žilo tehdy na 300 osob.

Centrum Žďáru tvořily dva rynky. Prostor nad dnešní Starou radnicí byl horní rynek a Havlíčkově náměstí bylo dolním rynkem.

Ze Žďáru vedly čtyři výpadovky. Obyvatelé předměstí za městskými branami již měli nižší práva než měšťané z rynků.

První výpadovkou byla Veselská ulice, která v době baroka končila zhruba před Smeykalovou vilou. Cesta vedla dále na Budeč a Nové Veselí, dnes ji dělí Žďas. Ale za ním se lze stále vydat po staré budečské silnici, byť už je jen polňačkou.

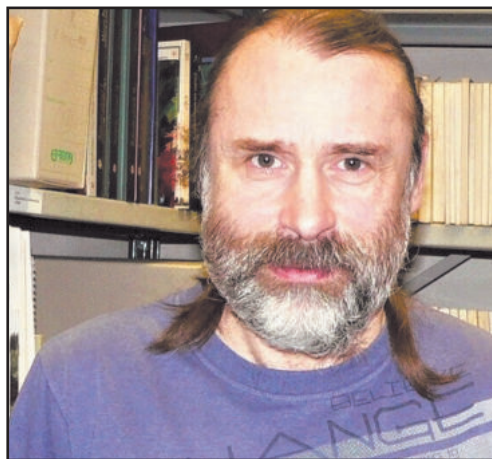
„*Je doloženo, že název ul. Veselská vznikl nepochybně již v 15. století. Vedle ní existovala ulice Zahradní se čtyřmi domky. Nejspíš byla ona tou starou Veselskou výpadovkou, která se později posunula výš, na stabilnější podloží,*“ přibližuje historik.

Z vrchní části města vedla Horní ulice, končící zhruba božích muk před dnešní Správou CHKO Žďárské vrchy.

„*Byla tu vidlice cest, jedna směřovala na Brno a druhá ke Krejčům. V tom věčku stálo popraviště,*“ myslí Lopaur místo poblíž současného nákupního centra.

Dolní ulice byla dle jeho slov nejrozsáhlejší cestou ze Žďáru. Klášterská část kopírovala dnešní hlavní ulici Dolní k zámku. Hranice města končily zhruba na úrovni dnešních libušinských potravin.

Druhá část ulice vedla po trase uliček Podskalí a

MĚSTSKÝ historik Miloslav Lopaur

UMÍRÁNÍ. Barokní člověk toužil po dobré smrti v obklopení rodinou a s duchovním doprovázením kněze. Patronkou umírajících na dobovém obraze je svatá Barbora. Foto: Lenka Kopčáková a archiv RM

Žižkova, aby pokračovala na Hamry.

Od kolébky po smrt

„*Snažíme se ukázat i svět představ barokního člověka. Po celý život jej provázal náboženský prvek. Ten je představen formou obřadů křtu a posledního rozloučení. Dobrá smrt byla pro barokního člověka velmi důležitá,*“ uvádí historik s tím, že lidé také po celý život využívali magické praktiky, své osudy se snažili vyčistit ze zvěrokruhu.

Výstava ukazuje cyklický čas církevních svátků, zemědělských prací i zvyklostí samotného města. V baroku se uplatňovala spousta tradic a zvykosloví. Třeba ochrana proti zlým silám, hádání budoucnosti, ochrana šestinedělky před ďáblem (míval podobu i černého kozla) či ochrana před hady.

Cesta ženy a muže

Můžeme sledovat odlišnou cestu ženy a cestu muže. V baroku byla zásadní otázkou mravopoctnost. Svobodnou matkou se pohrdalo a nemanželskému dítěti se říkalo parchant nebo harant.

„*Když např. měšťan tzv. zbouchl děvečku, nemě-*

la šanci jít do sporu s měšťanem. Byla ostříhána a zestuzena, před mší musela stát s černou svící před kostelem,“ uvádí historik.

Někdy si dívka od těhotenství, i za cenu ohrožení svého zdraví pomohla, protože neunesla veřejnou hanbu.

Ani vdané ženy to v životě neměly jednoduché. Pokud přežily porod, těšily se coby šestinedělky jistě ochráně.

Žádný lékař, jen ranhojič

Dle Miloslava Lopaura žádný skutečný lékař medicíny v barokním Žďáru nebyl. Dalo se jít maximálně k ranhojiči nebo lazebníkovi. Práci porodní báby vykonávaly chudé ženy ve službách měšťanek. Ty pracovaly jen na základě obkounaných dovedností. Řádné školení v oboru „babcitví“ zavedl až Josef II. v 80. letech 18. stol.

Do té doby se „báby“ činily, jak uměly. Krom pomoci s příchodem dítěte na svět plnily i funkci ohlašování, dávaly dohromady křest dítěte a tzv. úvod. Uvítání dítěte a vrácení ženy do společnosti byl pro sousedky velkou komunitní slavností.

Povodně, hladomor, epidemie

Na pozadí barokního pekařova příběhu se odehrávají i hlavní žďárské události. Žďár zažil velký požár v roce 1698, zničující povodeň v r. 1714 a později hladomor. Kolem roku 1722 české země trápila epidemie moru, který našťastí naše město zasáhl jen okrajově.

Byla to také doba opata Václava Vejmluvy a stavby zelenohorského poutního kostela. Na dnešním Havlíčkově náměstí tehdy stávaly dřevěné roubenky. Za Vejmluvy byly přestavovány na velké kamenné domy.

Ještě horší dopad na obyvatelstvo než povodeň a epidemie měl dle slov Miloslava Lopaura hladomor po neúrodných letech 1770 a 1771, které zasáhly plošně České země. „*Deštivá léta, kdy obilí uhnilo na poli, vystřídaly silné holomrazy. To mělo do roku 1772 na obyvatelstvo strašlivé následky. Z matrik je jednoznačné, že to byla nejhorší demografická katastrofa v měřitelném období baroka,*“ uvádí historik.

Střevíc uvízlý v nánosů

Antonín Hrad vyrábí pro výstavu Roky v baroku ženské střevíce. Má inspiraci. Když totiž letos na jaře probíhal záchraný výzkum zbouraniska u schodiště pod farou, v náplavové vrstvě z roku 1714 našli archeologové zbytky dámského střevíce. Pamětníci si možná vybaví žlutý dům nad hutí Princ.

Výzkum a dendro analýzu prováděla jihlavská pobočka archeologické společnosti Archaia Brno za pomoci žďárských gymnazistů. V souvislosti s potopou byly v sedimentech očekávány zajímavé objevy.

Je však s podivem, do jaké výšky rozvodněná Sázava zasáhla. Byla to snad největší potopa v paměti Žďáru. V Podskalí stála voda až po střechy a proud strhl osm domů. „*Občas velká voda přes Žďár prošla, ale tato z roku 1714 je první, o níž máme více informací,*“ říká historik.

Hřbitovy kolem kostelů

V době baroka mívalo město Žďár dva hřbitovy. První kolem kostela sv. Prokopa už tehdy kapacitně nestačil a od 17. století se pohřbívalo u kostelíku Nejsv. Trojice. V Klášteře býval původní hřbitov u kostelíka sv. Markéty, ale v době Václava Vejmluvy byl založen nový - Dolní hřbitov, který v době moru posloužil jako karanténní místo.

(Pokračování na str. 16)

LETNÍ OSVĚŽENÍ NA VODNÍM RÁJI

Potřebujete zažít pořádné osvěžení těla i mysli? Pokud se zrovna nacházíte na Vysočině nebo cestujete po D1, namířte si to do Vodního ráje Jihlava. Tento sportovně-relaxační areál je otevřený celoročně.

Kromě několika bazénů a vodních atrakcí nabízí i sportovní a wellness služby. Vodní ráj je svou kapacitou 2 400 míst ve venkovní a 240 míst v kryté části areálu už 21 let největší akvapark na Vysočině.

Areál Vodního ráje má dvě hlavní části. Krytá část je otevřená po celý rok a najdete v ní spoustu zábavních prvků.

Tím základním je velký rekreační bazén o rozloze 330 metrů čtverečních. V něm si můžete vyzkoušet řadu atrakcí, například podvodní vzduchovače, chrliče, vodní clonu, vodopády, podvodní osvětlení a oblíbenou divokou řeku, ve které vás unáší proud stále dokola.

Stěnové masážní trysky a perličková lůžka vás dokonale zrelaxují. Z hlavního bazénu je to jen pár kroků do venkovního vyhřívaného bazénu, ve kterém můžete relaxovat, i když venku třeba mrzne.

Asi největším lákadlem je krytý tobogán o délce 108 metrů. Nejmenší děti se mohou vydovádět v dětském brouzdališti hned vedle velkého bazénu. Součástí krytého areálu Vodního ráje je také sauna, parní lázeň a solárium. Milovníci masáže si mohou vybrat hned z několika druhů.

V letním venkovním areálu najdete čtyři bazény s ohřívanou vodou – velký rekreační bazén s několika vodními atrakcemi, 25 metrů dlouhý plavecký bazén s pěti drahami, zábavný dětský bazén s vodním hradem a samozřejmě brouzdaliště pro koupání nejmenších dětí. Součástí venkovního areálu akvaparku je 9 000 metrů čtverečních travnaté plochy ke slunění a odpočinku.

A pokud se vám zrovna nechce do vody, můžete být s dětmi v dětském koutku, zkusit si zacvičit na fitness prvcích nebo si dát něco dobrého z nabídky občerstvení. V neposlední řadě je dobré zmínit, že ve venkovní části akvaparku je zajištěn bezbariérový přístup.

Vodní ráj Jihlava je zkrátka dobrá volba pro všechny příznivce rekreačního plavání, opalování u vody a rodinné zábavy. Provozovatelem Vodního ráje jsou Služby města Jihlavy. **Aktuální informace naleznete na www.vodniraj.cz**

**ZAHAJUJEME
LETNÍ
PROVOZ**

11. 6.

od 10.00 hodin

**VODNÍ
RÁJ**
JIHLAVA
NEJVĚTŠÍ AQUAPARK NA VYSOČINĚ

Roky v baroku...

(Dokončení ze str. 1)

S úřady se muselo německy

Byť se v době baroka prosazovala němčina jako jazyk úřední, naprostá většina Žďáráků dle historika mluvila česky, o čemž svědčí i české zápisy v pozemkové knize. Čeština se psala i jako literární jazyk v klášteře. Administrativa se však vedla již zčásti v němčině, a to především ve vztahu k zemským a dvorským úřadům. Ve školách se učilo česky, ale v seminářích a klášterském gymnáziu byla výuka vedena především v latině, ale uplatňovaly se i němčina a francouzština.

S rody zacloumala rekatolizace

V době barokní měli měšťané Žďáru většinou česky znějící jména, ale byla úplně jiná než v době předbělohorské.

To Miloslav Lopaur vysvětluje totální obměnou starých rodů, až na pár výjimek. Jednou z nich byl rod měšťana Hošpese. „Příjmení je ve Žďáře doložené již koncem 15. století. Z rodu Hošpesů pocházela žďárská básnička Vlasta Dvořáková. Dožila se vysokého věku přes 90 let, zemřela před třemi lety v Praze,“ říká historik pro zajímavost.

Za barokní obměnu rodů může nejspíš silný rekatolizační tlak a vyměření původních rodin, často evangelické víry.

„Rekatolizace tu začala již koncem 16. století. Za kardinála Ditrichštejna v roce 1617 (10 let po povýšení Žďáru na město) vyšlo nařízení, aby se nekatolíci vystěhovali. To bylo patrně uplatňováno v roce 1621, když se Ditrichštejn definitivně vrátil do Žďáru,“ dedukuje Lopaur.

Dochovaná barokní příjmení

Kdo by řekl, že některá současná žďárská příjmení mají původ právě v barokní době.

„Od 17. století tu žila rodina Houfových a v 18. století se ve Žďáře usadila rodina Pluhařova. On byl krejčí v pánských službách, velice zámožný, takže si mohl velmi drazo koupit Čechův dům. Stejně tak Velišovi, zpočátku se psali Velschovi a pocházeli z Německa. Ve Žďáře ovládali koželužský cech,“ připomíná náš průvodce.

Starým žďárským příjmením byl Rek. Celé generace rodu Reků již od konce 17. století zastávaly úřednické posty. Rekovi koupili dnešní Velišův dům. Dva domy na rynku měla i stará a vlivná rodina papírníků Loosových.

Starými barokními rody byli i Trefulkovi, Musilovi, Vojtěchovi, Letovští, Ptáčkoví, Romulové (Romulus, rod z Itálie), Pliczkovi, Hromádkovi, Krškovi, Veselští, Trávníčkoví, Pražákoví, Frendloví a Frendlovští, Šlakhamerští, Fiklovští, Sázavští, Pražákoví, Opicovi, Košvícovi atd.

„Velmi známá byla i příjmení Příbylslavský, Strčanovský, Pivoňka, Vojtěšek, Fridrich, Monšmíd a nebo Antonides – předek dnešních Šimurdových,“ sype historik z rukávu.

Výstavu v Regionálním muzeu si rozhodně nenechme ujít.

Kulturní událost roku začíná

LETOŠNÍ oslavy Santini 300 přiblížil tým žďárských partnerů. Zleva: majitel zámku Konstantin Kinský, předseda Spolku Putování za Santinim Stanislav Růžička, starosta Žďáru Martin Mrkos a děkan Vladimír V. Záleský.

Foto: Lenka Kopčáková

Asi nejvýpravnější událostí oslav bude 27. září lidová krojová pouť, na níž řada národopisných souborů přijede i s vlastními muzikami.

Dle Stanislava Růžičky letos krojované procesí povedou dudáci z Pacova, což bude ve Žďáru úplně něco neobvyklého, minulé roky vyhrávaly do kroku dechovky.

Pořadatelé navázali spolupráci s Horáckým sdružením folklorních souborů v Jihlavě, které tuto pestrou oslavu krojí na počest sv. Jana Nepomuckého pomůže zorganizovat.

Pro samotnou poutní mši svatou na Zelené hoře si žďárská Horácká muzika připravila perličku. Sestavila speciální hudební program ze získaných starých notových materiálů týkajících se sv. Jana Nepomuckého. To dle Růžičkova vysvětlení souvisí s tradicí Musica Navalis – Hladinová hudba, odehrávaná po celých 300 roků na Vltavě v Praze. Cimbálová Horácká muzika pak se stejným programem vystoupí i v Rakousku a v Nepomuku.

Na dotaz ŽN, proč pořadatelé zvolili pro Krojovanou pout' zrovna svátek sv. Václava, a zda má nejhlavnější český patron nějakou spojitost se Zelenou horou a klášteřem, odpovídá děkan Římsko-katolické farnosti Vladimír Vojtěch Záleský, a koordinátor oslavy v tom smyslu, že Zelená hora byla posvěcena právě 27. září 1722, v předvečer svatého Václava.

Václav Vejmluva, který byl 49. opatem kláštera, totiž svatého Václava velice ctil. V období stavby Zele-

né hory ještě nebyl Jan z Nepomuku svatořečen (k tomu došlo až r. 1729), byť byl velmi uctíván český mučedník. „Opat nechal záměrně kostel vysvětit k datu svého oblíbeného patrona,“ říká S. Růžička s dodáním, že Václav Vejmluva byl významným iniciátorem staveb v kraji. Znalci jej považují za nejlepšího manažera žďárské historie. Měl na to samozřejmě i potřebné prostředky.

„Stále více si uvědomuji, že Zelená hora je místem, které místním lidem i mně samotnému přirostlo k srdci,“ říká P. Vladimír Záleský. Kostel i areál je spojen z řadou lidských emocí a osudů. „Naší snahou je postupnými opravami Zelenou horu vrátit co nejvíce k její původní podobě i účelu poutního místa,“ plánuje správce památky UNESCO.

Majitel zámku Konstantin Kinský připomíná, že dějiny kláštera jsou dlouhé již osm set let. A památka má hodnotu jen tehdy, pokud je nositelem života a inspirací pro budoucí generace.

„O to se snažíme. Lidé u nás nevstupují do starého mrtvého místa. Čeká je setkání s krásnou architekturou, přírodou a kulturou, což může být inspirací a prožitkem v komunitě,“ uvádí.

A letos jubilující Zelená hora je jen částí celého zážitku. Patriot doporučuje inspiraci prožitou, jak on říká, přes naše nohy. „Projděte si krajinu, v níž hledali zakladatelé kláštera smysl. Určitě si dejte čas, ať výlet k nám můžete prožít komplexně,“ vzkazuje Konstantin Kinský. -lko-

Regionální muzeum

■ **12. 6. - 30. 9.**, kostel sv. Prokopa **VĚŽ OTEVŘENA** - Sraz před RM na Tvrtzi, kde se skupiny ujme průvodce. Prohlídky každý den (mimo pondělí), za deště se ruší.

Na ochoz věže vede 103 schodů. V jedné skupině max. 15 osob. Prohlídka trvá asi 30 minut. Objednávky větších skupin na tel.: 566 688 116 a 731 181 839. Út-ne (9.00-11.30) a (13.00-16.30).

■ **10. 6. - 6. 11.** RM na Tvrtzi

ROKY V BAROKU - Výpravná výstava k 300. výročí posvěcení pout. kostela sv. Jana Nep. na ZH. Připravilo Regionální muzeum a rakouským Muzeem města Retz.

Při **Životní pouti barokního člověka** poznáme etapy lidského bytí, svátky, církevní i lidové obřady. Porovnáme rozdíly osudů muže a ženy, bohatého a chudého, sirotka, vdovy, vojáka či kněze. Získáme představu jak vypadalo dětství,

mládí, svatba, šestinedělí, pracovní život, stáří a proč každý barokní člověk toužil po dobré smrti. Také co se jedlo a pilo, jak se uplatňovala spravedlnost, jakou roli v životě hrála víra, pověřivost a lidová magie.

V interaktivní části výstavy si lze vyzkoušet psaní husím brkem, osobně se seznámit s dobovou módou, nebo si zatočit kolem osudu. To stejně nevyzpytatelně jako kdysi i nyní určí náš osud. -red-

Chcete poznat místo, kde si užijete spoustu zábavy, odpočinete si a prožijete FAJN den?

Přijedte do **FAJNPARKu** v Chlumci nad Cidlinou

HOPSÁLKOV

Fajnpark je největší zábavní park ve východních Čechách. Najdete v něm Hopsálkov, největší venkovní trampolínové centrum v Česku, písečné hřiště, vodní a vzduchová děla, Mini cars, Miniměsto neboli hřiště pro nejmenší, úžasný Dinoprales plný pohybujících se a řvoucích prehistorických ještěřů, Hmyzákov, kde potkáte hmyz z naší tuzemské přírody, avšak v obřím provedení, Zvířátkov a Kozov, kde je možné procházet se přímo výběhem s ovci, oslíky i klovany, Koukákov (10D kino) a Bosov – stezku bosou nohou a poklidnou relaxační zónu. Nechybí ani animační programy v podobě vystoupení maskotů (Mimoni, zvířátka). Cestovat po parku můžete vláčkem.

**ZÁBAVA A POZNÁNÍ,
FAJNPARK NUDU ZAHÁNÍ**

www.fajnpark.cz

Farčata zase ožila letním cvičením

Na Farská humna se opět po roce vrátilo oblíbené letní cvičení. Přijít může úplně každý, pro zájemce jsou hodinové lekce zcela zdarma.

Cvičení běží již pátým rokem a vyhledávají je ženy a muži doslova všech generací. Někteří sportem utužují svá těla již dlouhé roky, jiní cvičení objevili právě zde na Farčatech a stali se postupně součástí part nadšenců, kde nechybí smích a dobrá nálada.

A že hned vše nejde jak by mělo, to vůbec nevadí, ono se to časem poddá. Cvičení má krom protažení těla ještě jedno velké pozitivum, člověk zrelaxuje i duševně.

Letní cvičení na Farčatech se odehrává zcela v režii města Žďáru nad Sázavou v rámci projektu Aktivně pro Žďár.

A na co se můžeme těšit?

TANCOVÁNÍ S DŽAMILOU Každé úterý od 18 hodin

Moderní mix, muzikálová hudba, latinsko-americké rytmy, španělské flamenco či country. Hudba, která člověka nutí, aby si alespoň podupával.

Cvičitelka Jarmila Džamila Kašparová během léta naučí zájemce základní kroky jednotlivých stylů. Nejde o tanec v párech. Za ty roky tvoří skupinu většinou ženy všech generací. Maminky zabrzdí kočárky ve stínu stromů a odrostlé děti tradičně tančí vepředu, aby na cvičitelku dobře viděly. Občas rytmu neodolá i některý procházející muž a přidá se spontánně k tanečnicím.

Několik lekcí bude stylově zaměřených,

LETNÍ CVIČENÍ na Farčatech má mnoho podob, vždy ale baví.

ných, takže pokročilejší „Džamilky“ půjdou příkladem a rozvlíní široké sukně při flamencu, oblečou kovbojské „kostky“ a klobouky či retro šatky ve stylu Pomády.

Tančení s Džamilou začalo již 31. května a poslední bude 30. srpna.

CVIČENÍ SE ZUZKOU Každou středu od 18 hodin

Instruktorka Zuzana Fejtová vede tradičně lekce cvičení při hudbě zaměřené na zpevnění a posílení svalů celého těla. Účastní se ženy a muži všech generací.

Cvičení je pro úplné začátečnický sice zpočátku trochu náročnější, ale po pár lekcích již na sobě člověk

pozná změny. Dle předchozích zkušeností je dobré mít s sebou cvičební podložku nebo velký ručník.

Cvičení se Zuzkou začalo 1. června a potrvá do 24. srpna.

JÓGA S IDOU, JANOU A RADKOU

Každou sobotu od 8.30 hodin

Letošní novinkou jsou lekce jógy s některou lektorkou Studia Ida.

Jóga je cvičením, které uvolňuje stres při současném našem hektickém životním stylu. Šetrnými metodami napomáhá ke zlepšení naší fyzické i duševní pohody, při józe si procvičíme celé tělo a maximálně zrelaxujeme. Můžeme se

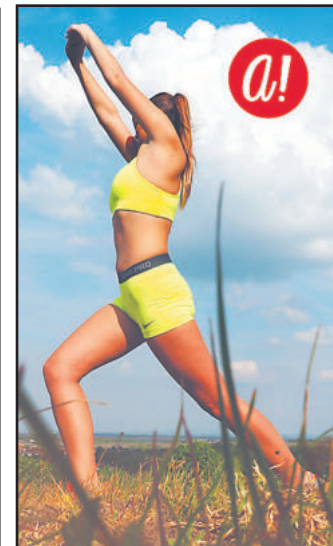

Foto: Lenka Kopčáková a archiv města

tedy těšit.

Jóga na Farčatech začíná v sobotu 4. června a lekce potrvají do 27. srpna.

Na všechna letní cvičení je vhodné mít vzdušné oblečení na sport, pohodlné cvičební boty na trávu a určité množství pití s sebou.

V případě nepříznivého počasí se cvičení ruší. Bližší informace podá zájemcům Radka Remarová z odboru komunálních služeb MěÚ, která má Letní cvičení na Farčatech v rámci uvedeného projektu na starosti.

Nutno ještě dodat, že Farská humna jsou od loňska vybavena zázemím v podobě stánku s občerstvením a toaletami. **-lko-**

Rizikem jsou neřidiči a koloběžkáři

S létem musí řidiči zvýšit opatrnost. Na silnici se vyrojí sezónní cyklisté, děti na kolech, chodci, ale i koloběžkáři.

■ Lenka Kopčáková

Napadlo vás, jaký mají ostatní účastníci silničního provozu podíl na dopravní nehodovosti Žďárska? Pro ŽN odpovídá Jaroslav Miklík, vedoucí odboru dopravy MěÚ, zkušební komisař řidičů, který je i koordinátorem bezpečnosti silničního provozu (BESIP).

Jak předesílá, přesné statistiky vede policie, ale on sám může po zkušenostech říci, že na přechodech bývají občas problémy chodci - neřidiči.

„Mnohdy tito chodci vstoupí do vozovky bez rozhlédnutí. Neuvědomují si, že řidič má nějakou reakční dobu a musí závčas vidět chodcův úmysl vstoupit na přechod. Chodce nemůže spoléhat, že řidič to ubrzdí,“ poukazuje. Pak se stávají maléry.

Neblahým příkladem je přechod pod městským úřadem, kdy auta jedoucí z kopce od kina nemusí dobrzdit, pokud chodce nenadále vstoupí na zebru.

Druhou rizikovou kategorií jsou cyklisté - neřidiči, kterým dle koordinátora BESIP mnohdy chybí znalosti pravidel silničního provozu.

Prázdniny si žádají zvýšenou pozornost na silnicích

Stejně tak děti, byť mají ve škole dopravní výchovu, ale pak v provozu spoustu věcí neznají. „Zejména při odbočování doleva si někteří cyklisté nekontrolují provoz za sebou a může vzniknout pro ně nebezpečná situace,“ upozorňuje Jaroslav Miklík.

Dnes jsou dle jeho zkušenosti nebezpečím i cyklisté se sluchátky v uších. Poslech hudby odvádí jejich pozornost a nevnímají dost dobře, co se děje kolem.

Boomem poslední doby jsou elektrické koloběžky, na kterých se pohodlně přepravují všechny generace, včetně seniorů.

Právě koloběžkáři jsou dle koordinátora BESIPu dnes ještě větším problémem než cyklisté a chodci. Jak vysvětluje, elektromotor koloběžky je dle průvodních dokladů plombován na rychlost max. 25 km/hod., ale někteří výrobci či prodejci plombu na žádost zákazníka odstraní.

„Pak jedu autem a vidím, že koloběžkář to vedle mne švihá šedesátkou a z kopce ještě rychleji. Nemá přilbu ani brýle, nemá pojištění koloběžky. Když

se pak stane nehoda, tak je to velký problém,“ konstatuje vedoucí Miklík, podle kterého je úloha pro legislativce právě toto ošetřit.

Z pozice zkušební komisaře říká pro porovnání, že např. řidiči mopedu Babetta musí mít patřičný řidičský průkaz, brýle a schválenou přilbu na hlavě, jinak na komunikaci nesmějí. Mnohdy jedou pomaleji než koloběžkáři. Mají ale velká kola, a jejich jízda je tak mnohem bezpečnější.

„Koloběžkář má kolečka, jak já říkám, velikosti dvacetikoruny“ a stáčí v rychlosti najet na kamínek. Také řídítka v rozpětí max. 30 cm jsou pro jízdu na pozemní komunikaci velmi nestabilní. Koloběžky jsou tu opravdu nebezpečím,“ míní Jaroslav Miklík.

Při otázce na kvalitu dnešních řidičů coby zkušební komisař odpovídá, že on vidí hlavně řidiče těsně po autoškolě, kteří jsou připraveni na vycepování na zkoušku. Zkouška na osobní vozidlo však dle jeho slov trvá asi 30 minut a z dovedností absolventa pozná zkušební komisař opravdu jen ty základy. „Sledujeme, zda dokáže přečíst značku, správně radit, jezdit dle pravidel a zásad bezpečné jízdy a reagovat na určité situace. Samozřejmě, se všemi situacemi se absolvent autoškoly při zkoušce nese-tká,“ připouští komisař.

Když se pak řidič nováček v pro-

vozu tzv. otrká, to už prý je jiná věc. „Kolem sebe vidím spoustu řidičů, kteří jezdí šileně a bezhlavě, některý čerstvý řidič se tomu může přizpůsobit, což je špatně,“ konstatuje odborník.

V přípravách elektronických testech autoškol i v závěrečných zkouškách se objevují animace nebo reálné kamerové záběry situací. Ty se mohou absolventi dobře naučit, v testu jsou vždy jen tři možnosti.

„Databáze otázek je veřejně přístupná na stránkách ministerstva dopravy a tam si každý může zkusit test na nečisto. Může si zvolit náhodný výběr nebo si vyzkoušet, co chce,“ informuje Jaroslav Miklík. Podle něho však řidiče nejvíce naučí praxe.

K osvětlení znalostí a zjištění novinek v pravidlech silničního provozu doporučuje nahlédnout do databáze otázek i starším řidičům.

Někdy se před zkušebním komisařem ocitnou právě i dlouholetí řidiči, kteří vinou požití alkoholu před jízdou nebo kvůli jiným závažným přestupkům přišli o řidičák.

Dle Jaroslava Miklíka musí tito řidiči absolvovat přezkoušení ve stejném rozsahu jako čerství absolventi autoškoly.

„Musí absolvovat test s otázkami a pak ještě vykonat zkoušku z praktické jízdy pro danou skupinu řidičského oprávnění, které chce získat zpět,“ přibližuje zkušební komisař.

Výprava za historií lékařství

Výstavu Historie nemocniční péče, lékařství a lékárenství v Havlíčkově Brodě otevřelo na léto tamní Muzeum Vysočiny.

Máme tak zajímavý tip na výlet do města Karla Havlíčka Borovského. Vše se udává v jeho domě s rohovou věžičkou ve vrchní části náměstí, takže zabloudit nemůžeme.

Brodským muzejníkům se podařilo ve spolupráci s nemocnicí, zdravotnickou školou a místními nadšenci shromáždit zcela výjimečný soubor předmětů. Vypovídá o dlouhé historii lékařské péče v tehdejší Němec-kém Brodě. Okresní nemocnice tu byla otevřena v roce 1897.

K vidění je stará lékárna, nástro-

je, orgány, knihy o lékařství až ze 16. století. Dozvíme se mnoho zajímavého o městském špitále, historii nemocnic či lékařské péči za války. Dobovou atmosféru dokresluje fotografie z 19. a 20. století.

Nahlédnout můžeme i do ordinace MUDr. Pavla Trnky, historicky druhého primáře nemocnice z meziválečného období a vyhlášeného chirurga na břišní příhody. Zcela mimořádným jeho zákrokem bylo v roce 1940 vyjmutí 5 cm dlouhé jehly, kterou si pacient zabodl do srdce. Úspěšná operace tehdy vzbudila ohlas po celé Evropě.

Výstava je k vidění do 18. září.

-lko-

V Polné vystavují vzácné renesanční šperky

V Městském muzeu v Polné vystavují jedny z nejceněnějších renesančních šperků na území České republiky. Kolekce klenotů byla nalezena na začátku 20. století v kryptě tamního kostela. Původně zdobily oděvy šlechticů. Veřejnost má jedinečnou možnost si je prohlédnout v rámci oslav 780 let města Polná.

Výstava Malý poklad z velkého světa: renesanční šperky rodu Žejdliců ze Šenfeldu, probíhá od 17. 6. do 10. 7. 2022. Městské muzeum v Polné považuje za čest, že záštitu nad tímto projektem převzali královéhradecký biskup Jan Vokál, předseda Senátu Miloš Vystrčil a také krajský radní pro oblast kultury Roman Fabeš.

www.muzeum-polna.cz

Červnové poutě v okolí a foglarovská hra ve věži

Přinášíme dva tipy na rodinné výlety, které budou bavit hlavně děti.

jsou totiž největší osvětlené hodiny v ČR. Průměr ciferníků je 4,2 m.

Meziříčská pout' 18. a 19. června

Nejbližší sraz zábavních atrakcí se koná ve Velkém Meziříčí.

Zdejší posvícení odkazuje na rok 1679, kdy 24. června olomoucký biskup vysvětil přebudovaný děkanský kostel sv. Mikuláše. Nejstarší jeho část je ze 13. století. Patronem kostela je sv. Mikuláš, ochránce před vodním živlem a patron kupců.

Jak informuje tamní starosta Alexandros Kaminaras, na základě podnětů od občanů se letos poprvé tradiční Meziříčská pout' nekoná na náměstí. Dějištěm bude rozlehlý areál po zbourané koželužně Svit, kam se vejde více atrakcí a pouťových stánků.

Na náměstí v daný víkend vyrostě pódium, kde se přes prázdniny odehrávají pořady Velkomeziříčského kulturního léta. Takže návštěvníci si užijí dvojitou zábavu.

Z náměstí do dějiště pouti lze rychle projít novou pasáží Svit. Ve vyhlídkové věži kostela si můžeme vyzkoušet interaktivní skautskou hru ve foglarovském stylu. Při řešení Záhady prvního hodináře se pobaví celá rodina. Raritou věže

Přibyslavská pout' 25. a 26. června

My Žďaráci to máme nejbližší do Přibyslavi. Pout' se vztahuje ke svátku Narození sv. Jana Křtitele (24. 6.), kterému je zasvěcen zdejší katolický kostel.

Dle slov tamního místostarosty Michaela Omese je přislíbeno téměř 30 atrakcí. Pár extrémních pro milovníky adrenalinu, větší na mírnějších pro pobavení dětí. Prostor je i pro víc jak 200 stánků s pouťovým zbožím.

Ridiči musí počítat s dopravním omezením od čtvrtka 23. do pondělí 27. 6., kdy bude uzavřen průjezd na horní část náměstí (dějiště pouti) a od pátku 24. 6. do neděle 26. 6. bude uzavřena i průjezdová silnice I/19.

„Objížděná trasa povede městem po místních komunikacích. Další dopravní omezení souvisí s výstavbou okružní křižovatky na silnici I/19 v Husově ulici, kde již platí jednosměrný provoz řízený semaforem,“ uvádí M. Omes.

Odstavná parkoviště pro návštěvníky pouti jsou u vlakového nádraží, před DK, u hřbitova nebo v ulicích mimo značenou objížděnou trasu.

-lko-

Zábavní parky s příběhem
Permonium®
 & DUHOVÝ SVĚT

📍 Oslavany, Brno-venkov
 www.permonium.cz
 tel: 546 492 219

Hledáte bezpečné místo k výletu na čerstvém vzduchu?

Místo plné poznání a zábavy pro aktivní návštěvníky všech generací je tu pro Vás

Oživlý Genius loci starého černouhelného dolu
 Bludiště imitující důlní chodby, důlní jezero, sopka, prales, stará hornická dílna

Netradiční zábavné prvky pro malé i velké návštěvníky
 Hry pro všechny věkové kategorie s podporou moderních technologií na vlastních telefonech pro Vaši bezpečnost

Občerstvení v Hornické kantýně, Kavárně ve věži a Mlsném krámku

AKCE 2022

16. 7. Dětský den 23. 7. Tma v Permoniu
 20. 8. Strach v Permoniu 28. 9. Podzimní slavnost permonických skřítků 28. 10. Permon Cup 2022

Provozní doba
 Červen – víkendy pro veřejnost 10 – 18 hod.
 Červenec, srpen – každý den 9.30 – 18.30 hod.
 Září, říjen – víkendy pro veřejnost 10 – 18 hod.

Soutěž o rodinnou vstupenku do Permonia,

kterou získává 1. úspěšný řešitel sudoku. Správné řešení pošlete do 7. 6. na e-mail nzr.reklama@centrum.cz, předmět zprávy "sudoku", do zprávy vaše e-mailová adresa a správné řešení (stačí opsat první tři řádky čísel).

A jak se luští sudoku? Vaším cílem je doplnit tabulku sudoku o zbývajících číslice 1 až 9 tak, aby se neopakovala žádná číslice ani ve sloupečku, ani v řádku, ani v jednom z devíti čtverců o hraně tři čtverečky.

				8				9
6				5				8
		7	1		3	2		
	5		9	2				6
	2					3	4	
			4					
3				9	6	7	2	
8	9	1		7		6		3
	7				5			4

Na sté jubileum přijedou legendy

Žďárskému fotbalu je letos 101 let. Založen byl v roce 1921, ale kvůli covidu došlo na oslavy až nyní.

Fotbalisté si připomenou své jubileum v sobotu 25. června, kdy do fotbalového areálu na Bouchalkách chystají celodenní sportovně-zábavní program. Účast přislíbily i některé osobnosti českého fotbalu.

Století žďárského fotbalu pro ŽN shrnuje Petr Procházka, člen vedení FC Žďas a trenér dětí.

Právě během covidového času se pokoušel k jubileu shromáždit informace z počátků klubu. Ale našel jich poskovnu. Fotbalisté si tu dříve nespíš na kronikách mnoho nezakládali. Víme však, že za svoji historii se dostal klub až do Českého poháru a dokonce hostil slavnou pražskou Slavii.

Přes půl století má FC zázemí na Bouchalkách a mezi mladými nadějnými odchovanci nechybí ani dívky v reprezentaci.

„S fotbalem ve Žďáře začal v roce 1921 Studentský fotbalový klub. Kopaná byla pro hráče potěšením, hra měla brzy řadu příznivců. Jedním z velkých dnů pro hráče i fanoušky bylo sehrání přátelského utkání se Slavií Brno a Židenicemi Brno. Poté přibližně v roce 1930 vznikl FC Klub Žďár, který pořádá výjezdy na přátelská utkání v okrese,“ vyhledal nadšenec.

Největší rozkvět fotbalu ale zažil Žďár v době války. Byl ustanoven fotbalový klub, který na hřišti za sokolovnou hrával pravidelnou soutěž patřící pod župu Brno.

„V 60. letech se fotbal stěhoval na skvárové hřiště ve sportovním areálu Bouchalky. Zajímavostí je, že rozmístění kabin a tribun v novém areálu tehdy navrhl bývalý hráč klubu, architekt Karel Frendlovský,“ uvádí průvodce historií.

No a na stejném stadionu klub sídlí dodnes. Jen hřiště má moderní umělý trávník a dvě tréninkové plochy s rostlým pařezem.

Slávia Praha na Bouchalkách

Oddíl kopané TJ Žďas pravidelně startoval v župních soutěžích. V sezóně 1961-62 dorostenecký tým bojoval o celostátní dorosteneckou ligu. Vzestup nastal v roce 1981-82, kdy fotbalisté TJ Žďas vybojovali titul přeborníka JM kraje a postoupili do republikové divize C.

Hned první rok tým trenéra Zemana o bod předstihl Vlašim a II. národní fotbalová liga (NFL) byla v roce 1983 skutečností.

„V pohárové soutěži dosáhl žďárský tým největšího úspěchu na podzim roku 1983, kdy se po čtyřech vítězstvích probíjoval do 5. kola a na Bouchalkách dorazila věhlasná Slávia Praha. Po bezgólovém poločase nakonec rozhodla jediná branka Pražanů ve druhé půli, která znamenala jejich postup mezi šestnáct nejlepších českých týmů,“ popisuje Petr Procházka.

Následujících deset let byl žďárský tým stálým účastníkem II. NFL, pře-

JABLONEC, 80. léta, Žďár v průhovaném. Foto: archiv FC Žďas

vážně se pohyboval ve středu tabulky. V sezóně 1987-88 a 1989-90 dosáhl prozatím nejlepšího dosavadního umístění, když mu patřila 5. příčka.

Sezóna 1992-93 však znamenala sestup do divize, ve které se tým pohyboval dalších pět let. Ročník 1997-98 byl pro Žďáráky dalším sestupovým rokem. Z divize D se oddíl po 15 letech vrátil opět do krajského přeboru JM.

Po reorganizaci krajů v r. 2002 přešel tým FC Žďas do krajského přeboru Vysočina. Zde se ale moc dlouho nezdržel a hned v sezóně 2003-04 postoupil zpět do divize.

„V neúspěšnějším období pro Žďár vedli naše A-mužstvo trenéři Zeman, Drinka, Šusta, Paduch, Machatka, Sysel a Krajčovič,“ vyjmenovává fotbalista.

Úspěchy slavil i dorost

V mládežnických soutěžích se dle jeho slov Žďár nejvíce dařilo v letech 1986-87, kdy hráli žáci v Moravské žakovské lize (MŽL). V ročníku 1988-89, byla po několika letech vybojována II. dorostenecká liga.

Moravskoslezskou ligu hrál dorost v letech 1996-2000. Žáci zase patřili k nejlepšímu mužstvu Moravy při MŽL. Právě této generaci se po osmiletém snažení podařilo v sezóně 2011-12 opět postoupit do třetí nejvyšší soutěže MSFL s rekordním šestnáctibodovým náskokem. Ve třetí nejvyšší soutěži se fotbalisté FC Žďas udrželi dvě sezóny.

V sezóně 2013-14 však znamenala poslední 16. příčka pád do divizní soutěže. Tým FC Žďas se v této soutěži drží doposud. „Blýskáním na lepší časy byl rok 2018, kdy byl oddílů přičleněn statut Sportovního střediska mládeže. V roce 2019 bylo s přispěním města dobudováno nové zázemí pro mládež. Žakovské týmy hrají opět Moravskou žakovskou ligu a do ročníku 2021-22 pak zasáhlo rekordních 14 mládežnických kategorií,“ připomíná Petr Procházka s výhledem, že právě tato generace je do budoucna velkou nadějí a pokusí se pozvednout tým FC Žďasu tam, kde sbíral největší úspěchy. -lko-

Žďárský fotbal sází na středisko mládeže

Sám se jako šestiletý kluk do fotbalu pustil zcela spontánně. Fotbal měli v rodině. Hostem v redakci ŽN je člen vedení FC Žďas a trenér dětí Petr Procházka.

■ Lenka Kopčáková

„Táta chytal v bráně, jeho brácha hrál 2. celostátní ligu na Moravě a můj děda kdysi také hrával. Později dělal správce stadionu v Kopřivnici a pral hráčům dresy,“ přibližuje rodovou tradici. Na fotbalu jej prý baví asi nejvíce taktika hry a rychlá akce. Jeho fotbalovým idolem byl Antonín Panenka s legendárními figly.

„Sám jsem si v mládí opakovaně poranil koleno a ve třiceti musel s fotbalem skončit. Tedy do chvíle než na trávník nastoupil můj šestiletý syn,“ usmívá se Petr Procházka. Jednou prý se na syna přišel na stadion podívat – a už zůstal. „Trenérem jsem 11 roků,“ dodává. Ve vedení klubu působí od roku 2014.

Jak ale Petr Procházka říká, práce trenéra je obrovsky časově náročná. Čtyřikrát v týdnu trénuje, nebo se točí kolem fotbalu. „O víkendech s dětmi vyrážíme na zápasy po republice. Celý den mám zodpovědnost, aby se jim nic nestalo. To ještě s trenéry pořádáme příměstské kempy pro hráče od 6 do 13 let, takže dětem dáváme ještě další své volno,“ líčí.

Práce trenéra podle něho vyžaduje

PETR PROCHÁZKA

je hodně tolerantní manželky. Ve svých 47 letech by již uvítal za sebe mladší náhradu, ale zájemců na pozici trenéra je jako šafránů. Přes veškerou únavu a odříkání, když se klukům daří, raduje se s nimi i trenér Petr Procházka.

Žďárský FC má současně 30 trenérů. Žáků do 15 let je 65, dorostenců je do 50 a dětí v nejmladší přípravce kolem 120.

„Já mám nyní družstvo 12letých kluků,“ informuje.

Ve žďárských smíšených týmech do 14 let hrají spolu s kluky i děvčata. Některá už jako pětileté žabky přivedl do přípravy fotbal v rodině.

„Ryze dívčích týmů je zatím po

republike málo, nejbližší k nám jsou v Pardubicích a Brně. Ale máme dvě reprezentantky, které se do dívčích týmů dostaly,“ raduje se Petr Procházka.

Na otázku, jak je fotbal pro rodiče finančně náročným sportem trenér říká, že to není tak hrozné. Největší položkou vybavení jsou kopačky a chrániče.

Nejčastějším zraněním při tomto sportu bývají odřená a „spálená“ kolena, okopané holeně a kotníky, proto jsou chrániče nutností. Na delší dobu může hráče vyřadit zranění zkrácených vazů v kolenech.

Nyní, než se hráči rozjedou na prázdniny, vrcholí do 20. června klubové soutěže. Většina dětí se

pak ke tréninku opět vrátí začátkem srpna. Soutěže začínají již koncem prázdnin, druhá fotbalová pauza nastane v prosinci.

Jak Petr Procházka říká, metou žďárského fotbalu je posun o úroveň výš u všech soutěží. „Dorost hraje ve třetí nejvyšší soutěži, tak aby hrál o druhou. Naši žáci hrají nejvyšší soutěž, proto jsme získali titul Středisko mládeže. Muži hrají čtvrtou ligu, přáli bychom si třetí ligu, jako v nejlepší naší éře 80. let,“ uvádí trenér.

Žďárský klub také sází na množství mládeže, což mu časem pomůže dospět k vyššímu počtu hráčů. „Nyní máme tři dorostenecké týmy, tedy 45 hráčů,“ upřesňuje na závěr patriot žďárského fotbalu.

Sobota 25. června, od 9.00, stadion Bouchalky.

100 LET KOPANÉ VE ŽĎÁŘE

- Moderovaný celodenní program. Turnaj U10 a utkání s hostujícími kluby. Také muži „A“ a bývalí hráči FC Žďas.

Účast přislíbily osobnosti českého fotbalu jako Karel Poborský, Jan Suchopárek, Radek Bejbl. Dále žďárští ligoví odchovanci Karel Dvořák, Michal Kadlec, Aleš Chmelíček, Richard Jukl a žďárské reprezentantky Barbora Smejkalová a Simona Novotná.

Pro děti skákací hrad, skluzavka, malování na obličej, sportovní stanoviště. DJ Patrik Doubec, večer letní kino - Vyšehrad.

Služby

Angličtina a němčina

■ Skupinové a individuální kurzy anglického a německého jazyka všech pokročilostí. Příprava na maturitu a zkoušku FCE. Skupinové kurzy zahajujeme vždy v únoru a září v rozsahu 18 výukových bloků a před zahájením máme možnost účastnit se zdarma 2 následových hodin. Individuální výuku nabízíme v průběhu roku dle dohody včetně Business and Technical English.

Systémy jakosti s.r.o., Horní 30, Žďár n.S. (HOTEL FIT, 4.p.), tel: 727 882 103, 566 620 261, www.systemy-jakosti.cz

Geodetické práce

■ Ing. Petr Novák, kancelář č. 506, Dolní 165/1, Žďár nad Sázavou, tel.: 732 207 358, e-mail: gp.novak@seznam.cz
Geodetické práce pro katastr nemovitostí a pro výstavbu. Zaměřování pozemků a staveb, vytyčování hranic, podklady pro projekty, zaměř. skut. provedení staveb.

Kamenictví

■ Kamenictví Cafourek, Jamská 1670/30, 591 01 Žďár nad Sáz., Tel: 603 293 136 www.kamenictvicafeurek.cz, Pomníky – urnové, 1 a 2 hroby, přírodní materiály. Nápis a opravy písma. Doplnky: žula, nerez, bronz. Renovace pomníků.

Klimatizace

■ KLIMATIZACE-TEPELNÁ ČERPADLA-VZDUCHOTECHNIKA
Prodej, montáž, servis, pravidelné kontroly. www.svetklimatizaci.cz
Tel.: 728 385 371
Jihlavská 1148/16, Žďár nad Sázavou

Krejčovství

■ Krejčovství Dita Horká, Jamská 30, Žďár nad Sázavou. Návrhy a šití na míru, stříhová služba, úpravy a opravy oděvu.
Tel: 608 645 449

Malíři

■ MALBEST, Nádražní 37/2, Žďár nad Sázavou, tel: 603 225 457-8. Veškeré malířské a natěračské práce, nátěry fasád.
www.malbest.estranky.cz

■ Chromý Pavel, Na Úvoze 16, Žďár nad Sázavou, tel: 604 327 730. Malby, nátěry. Malby včetně úklidu. Nátěry oken, střeš, dveří, fasád. Drobné zednické a obkladačské práce.

e-mail: pavelpajos@seznam.cz

Prodej pevných paliv

UHLOPARK WOLF - rozvoz kvalitního bílinského uhlí OR2, OR1, KO a německých briket za nejnižší ceny v okolí Žďáru n. S. Skládání až do vzdálenosti 7 m a výšky 2 m. Přistavení kontejneru na odvoz odpadu a sutě, prodej písků a kameniva, autodoprava.

Tel.: 733 536 004,
e-mail: rudolfwolf@post.cz,
www.krestan-uhli-sterky-pisky.cz

Renovace vany

■ NOVÁ VANA DO STARÉ, bez bourání, záruka 5 let
Tel: 608 700 515 www.renovacevany.eu

Zahradnictví

■ Zahradnictví u Chlubny nabízí: okrasné stromy a keře, borůvky, sadbu zeleniny a květin, balkonové květiny, skalničky, trvalky, byliny, smuteční vazbu a zahradní substráty. Vypracujeme projekty a realizace. Vypracujeme projekty a realizace zahrad.

Otevřeno 7:30-17:30, tel. 607 285 194, 724 960 317, www.uchlubnu.cz

Žaluzie

■ Bednář Svatopluk, prodej-montáž-servis stínící techniky, včetně venkov. rolet, text. rolet, sítí proti hmyzu a markýz.
Tel.: 608 111 995 www.zaluzie-bednar.cz

OZNAMOVATEL

OSTATNÍ

■ Výkup STARÝCH peřin. Tel.: 721 469 234

SLUŽBY

■ Opravy střeš, komínů, okapů, nátěry, výmaz hřebenáčů, rozpočet zdarma.
Tel.: 736 649 470

SEZNÁMENÍ

■ Svobodný VŠ 38/185 bezdětný, hledá k vážnému seznámení štihlou slečnu do 35 let, nejlépe ZR, rovněž bezdětnou.
Tel. 704 598 387

Dne 2.června 2022 je to 10 let, co nás navždy opustil manžel, tatínek a dědeček, pan

Pavel Blaho.

Kdo jste ho znali a měli ho rádi, vzpomeňte s námi.

Za tichou vzpomínku děkují manželka Eva a dcery s rodinami.

Psychoterapeutické okénko

Virtuální realita aneb už máte svůj ne-reálný dům?

V každé době existovala nějaká forma úniku z reality či od problémů. Většinou to byl alkohol, nejrušnější psychotropní látky, útek, popírání reality atd.

V dnešní moderní době, která je z filozofického pohledu označována také jako Nová renesance, však máme zcela nový způsob, který nás zaručně přenesl do jiné reality, tolik odlišné od toho, co prožíváme v běžném životě.

Tímto způsobem se stala virtuální realita, pod kterou si však nesmíme představit pouze nejrušnější počítačové hry, ale především sociální sítě typu Instagram nebo Facebook, kde můžeme žít své ideální Já.

To, co si v běžném životě (z nejrušnějších důvodů) nedovolíme, si můžeme během pár minut vytvořit ve světě virtuálním. A tak nám vznikají úžasné profily s překrásnými fotkami, které ukazují naši vysněnou image, a z obyčejných lidí se stávají hrdinové, kteří zdolali Mont Blanc, žijí na práně nebo se jen svěrují se svými niternými pocity, které by jinak neřekli ani svému sousedovi.

Cokoliv se však objeví na sociální síti, stává se věcí veřejnou, kte-

Ilustrační foto: Pixabay

rou si může kdokoliv najít. Mnoho lidí tak může žít v podstatě dvojí život, z nichž ten virtuální je prostě krásnější. O to smutnější pak bývá návrat do reality, která za naším ideálním Já poněkud pokulhává.

Jako vhodné řešení se pak jeví sjednotit naše nové virtuální image s tím, co skutečně žijeme, a tím se stát silnější a sebevědomější osobností. Pokud se sociální sítě stávají jakýmsi projekčním plátnem naší duše, pomůže nám to uvědomit si, kdo vlastně jsme a čím bychom chtěli být.

V tomto okamžiku je to jen o naší odvaze žít své sny v realitě a nebát se skutečně zdolat nejvyšší horu v Evropě nebo pracovat na vysněné figuře. A mimochodem, věděli jste, že si už můžete v dnešní době koupit virtuální pozemek či dům v mnoha virtuálních světech? Ne, to není vtip. Tedy pokud máte právě k dispozici pár milionů ...

Mgr. Lucie Poláková
Psychoterapeutka a astroločka

- ✓ Můj syn **sází na sport**, může to být problém?
- ✓ Moje děti **pořád hrají** něco na PC a já nevím co s tím.
- ✓ Můj syn **pořád visí na mobilu** a nic nevnímá.
- ✓ Moje dcera je **pořád na Instagramu** a kdo ví kde.
- ✓ **Kaše na povinnosti.**
- ✓ Sázím, **abych zaplatil dluhy.**
- ✓ Můj partner **sází a už toho dost prohrál**, co mám dělat?

Kladete si podobné otázky?
Nabízíme podporu a pomoc.

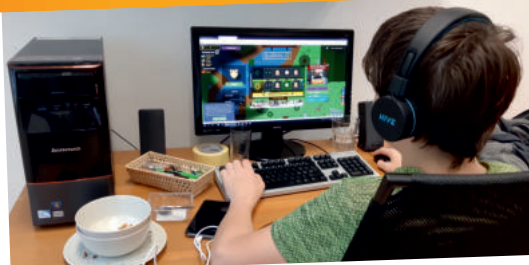
PORADNA PRO GAMBLING KRAJE VYSOČINA!

MYSLET SI, ŽE PORADNA PRO GAMBLING JE JEN PRO HRÁČE NA AUTOMATECH BY BYLO STEJNÉ, JAKO MYSLET SI, ŽE TELEFON JE JEN NA ... TELEFONOVÁNÍ!

- ▲ Zabýváme se všemi nelátkovými závislostmi a obtížemi: sázení, nadměrné hraní her, užívání internetu a sociálních sítí...
- ▲ Jsme tu pro ty, kteří mají tuto obtíž. A také pro jejich blízké.
- ▲ Bezplatně, diskrétně, partnersky.

www.gamblingvysocina.cz

**PORADNA
PRO GAMBLING
KRAJE VYSOČINA**

Mgr. Anna Buchtíková, Žižkova 16, Žďár nad Sázavou
602 288 420 poradna@gamblingvysocina.cz
601 542 403, Nádražní 397, Havlíčkův Brod
739 354 990, U Větrníku 17, Jihlava
730 529 712, Hybešova 10, Třebíč
[f @gamblingvysocina](https://www.facebook.com/gamblingvysocina)

ZAŘÍZENÍ PROVOZUJE **KOLPING.CZ**

PODPORUJÍ
NÁS

Úřad vlády České republiky

EURPAL

**přijmeme pracovníka
do výkupu palet
v provozovně
Žďár nad Sázavou**

(nejlépe zdatného důchodce)

**Info: 602 711 556
nebo 736 484 701**

z06-euM

Kultura Žďár n. S.

Program na červen 2022

FESTIVALY

Ne 5. 6. (10.00 – 16.00) Farská humna

NEDĚLNÍ BRUNCH NA FARCATECH - Přijďte pobejt, ochutnat piknikové dobroty od lůvanců po suši. Piknikové deky s sebou! Klídek, pohodu, jazz zajistí Martin Sedlák a Jenda Novák, Mr. LoVo with special guest Bon Swing, ZEVL, Manželé Soukupovi. Projíždky na lodičkách a další kratochvíle pro děti zajištěny, vstup volný.

KONCERTY

St 9. 6. 17.00, Městské divadlo (pronájem)

KONCERT ZÁKLADNÍ UMĚLECKÉ ŠKOLY F. DRDLY

St 15. 6. 19.00, Městské divadlo (pronájem)

Concentus Moraviae: JUDITH JÁUREGUI – klavír. M. de Falla, C. Debussy, H. Villa-Lobos, I. Albéniz, A. Ginastera.

VÝSTAVY

Do 26. 6. Galerie Stará radnice
EVA B. LINHARTOVÁ (Slovensko) **BARVY A ČAS / pastely a tapiserie**

Otevřeno: út – pá (10.00 - 12.00) a (14.00 - 17.00), so, ne (14.00 - 17.00)

Do 30. 6. Městské divadlo
VÝSTAVA PRACÍ ŽÁKŮ VÝTVARNÉHO OBORU ZUŠ F. DRDLY. Otevřeno hodinu před a během představení

Do 3. 7. Kino Vysočina
Výstava fotografií k dokumentu **PLNÁ 6 IVO HOLÁN.** K vidění v době promítání kina.

Do 31. 8. Malá galerie Staré radnice
VÝSTAVA PRACÍ ŽÁKŮ VÝTVARNÉHO OBORU ZUŠ F. DRDLY. Otevřeno dle TIC.

Předprodej vstupenek: Pokladna DK bude od 7. 6. do 14. 8. uzavřena. Vstupenky zakoupíte v IC na nám. Republiky a v Kině Vysočina. ONLINE předprodej – www.dkzdar.cz.

Kino Vysočina

Pátek 3. června

17.00 ZAKLETÁ JESKYNĚ – Fantasy pohádka (Slov./ Čes./ Maďar. 2022, ČD 2D)

19.30 PÁNSKÝ KLUB - Komédie (Česko 2022, 12+ 2D)

Sobota 4. června

14.30 VÝŠEHRAD: FYLM - Sportovní komedie (Česko 2022, 15+ 2D)
17.00 PO ČEM MUŽI TOUŽÍ 2 - Komédie (Česko 2022, 2D)

19.30 TOP GUN: MAVERICK - Akční drama (USA 2022, T 12+ 2D ATMOS)

Neděle 5. června

14.30 ZAKLETÁ JESKYNĚ – Fantasy pohádka (Slov./ Čes./ Maďar. 2022, ČD 2D)

17.00 TŘI TYGRÍ VE FILMU: JACKPOT – Akční komedie (Česko 2022, 12+ 2D)

Čtvrtek 9. června

17.00 DIVOCH – Komédie (Dánsko 2021, T 15+ 2D)

19.30 PÁNSKÝ KLUB - Komédie (Česko 2022, 12+ 2D)

Pátek 10. června

17.00 MUŽI NA POKRAJI NERVOVÉHO ZHROUCENÍ - Komédie (Francie 2021, ČD 12+ 2D, KPAF)

19.30 JURSKÝ SVĚT: NADVLÁDA - Dobrodružné sci-fi (USA 2022, ČD 12+ 3D)

Sobota 11. června

14.30 KRÁLÍČEK PETR BERE DO ZAJEČÍCH – Animované rodinné dobrodružství (USA / Austr. 2021, UD 2D). Film zdarma s ukrajinským dabingem. Безкоштовний фільм з українським дубляжем.

17.00 JURSKÝ SVĚT: NADVLÁDA - Dobrodružné sci-fi (USA 2022, ČD 12+ 2D)

20.00 DOCTOR STRANGE V MNOHOVESMÍRU ŠÍLENSTVÍ - Fantasy horor (USA 2022, ČD 12+ 2D)

Neděle 12. června

14.30 PŘÍŠERÁKOVI 2 – Animovaná rodinná komedie (Něm. / V. Brit. 2021, ČD 2D)

17.00 JURSKÝ SVĚT: NADVLÁDA - Dobrodružné sci-fi (USA 2022, ČD 12+ 2D ATMOS)

Čtvrtek 16. června

14.30 Bio senior: PO ČEM MUŽI TOUŽÍ 2 - Komédie (Česko 2022, 2D)

17.00 KDYBY RADŠI HOŘELO – Drama komedie (Česko 2022, 12+ 2D, KPAF)

19.30 Filmový klub (KPAF): NOTRE-DAME V PLAMENECH - Drama (Francie 2022, T 2D)

Pátek 17. června

17.00 Bude upřesněno!
19.30 PÁNSKÝ KLUB - Komédie (Česko 2022, 12+ 2D)

Sobota 18. června

14.30 ZAKLETÁ JESKYNĚ – Fantasy pohádka (Slov./ Čes./ Maďar. 2022, ČD 2D)

17.00 JURSKÝ SVĚT: NADVLÁDA - Dobrodružné sci-fi (USA 2022, ČD 12+ 2D)

20.00 Bude upřesněno!

Neděle 19. června

14.30 NÁMĚŠÍČNÍCI - Animovaný rodinný (Něm. / Rak. 2021, ČD 2D)

17.00 KDYBY RADŠI HOŘELO – Drama komedie (Česko 2022, 12+ 2D, KPAF)

Čtvrtek 23. června

17.00 PREZIDENTKA - Romantická komedie (Česko, 2022, 12+ 2D)
19.30 Bude upřesněno!

Pátek 24. června

17.00 Bude upřesněno!
19.30 ELVIS – Životopisné hudební drama (USA / Austr. 2022, T 12+ 2D ATMOS)

Sobota 25. června

14.30 RAKETÁK – Animované rodinné dobrodružství (USA 2022, ČD 2D)

17.00 Bude upřesněno!
19.30 PREZIDENTKA - Romantická komedie (Česko, 2022, 12+ 2D)

Neděle 26. června

14.30 Bude upřesněno!

17.00 ELVIS – Životopisné hudební drama (USA / Austr. 2022, T 12+ 2D ATMOS)

Čtvrtek 30. června

16.00 Vysvědčení v kině: MIMO-NI: PADOUCH PŘÍCHÁZÍ – Animovaná rodinná komedie (USA 2022, ČD 2D)

18.30 PÁRTY HÁRDER: SUMMER MASSACRE - Komédie (Česko 2022, 15+ 2D).

Kam ve Žďáru

(Srdíčko)

3. 6. 8.30 RC Srdíčko, poliklinika: **DEN DĚTÍ**

(Orel jednota Žďár n. S.)

3. 6. (15.00 – 19.00) prostor za DK: **POHYBEM K NADĚJI** – Humanitární sportovní akce pro Nadační fond Krtek a podporu dětských onkologických oborů.

(Knihovna M. J. Sychry)

4. 6. (14.00 – 17.00) Zámek Žďár: **TVOŘIVÝ ZÁMEK: ZAHRADA VYPRÁVÍ IV.** – Výprava dětí (4 - 12 let) na zámekovou Forotu, voňavé tvoření a zábava.

(Město Žďár n. S.)

5. 6. (19.30 – 21.00) Zámek Žďár: **CONCENTUS MORAVIAE: Les Musiciens de Saint-Julien** - Cesta do Kilkenny. François Lazarevitch - flétny, dudy; Robert Getchell - tenor; Graham Mackenzie - housle; Marie Bournisien - barokní harfa; Étienne Floutier - viola da gamba; Éric Bellocq - arciloutna, cistra.

(Kávavan Za Humny)

5., 12., 19. a 26. 6. (18.00 – 19.00) park Farská humna: **HATHA JÓGA U KÁVAVANU** – sportovní akce.

(Family Point)

7. 6. 9.30, 4. patro polikliniky: RUČNÍ VÝROBA MÝDEL S BYLINKAMI

(Active-SVČ a Přístav v. s. Racek)

10. 6. (10.00 – 18.00) Skautské centrum Farská humna: **BURZA TÁBORNICKÝCH POTŘEB A VYBAVENÍ DO PŘÍRODY** (příjem věcí 9. 6. od 10.00).

(Římskokatolická farnost ZR II)

10. 6. (19.00 – 23.30) poutní kostel sv. Jana Nepomuckého a Dolní hřbitov: **NOC KOSTELŮ** – v 19.00 přivítání na Zelené hoře a koncert sk. Listověj; v 21.00 prohlídka s výkladem průvodce; 22.00 přednáška Olgy Čermákové o proměnách Zelené hory v průběhu oprav; Slovo Na dobrou noc P. Vladimír Záleský.

(UNITOP SK Policie Žďár n. S.)

11. 6. 9.00, Trialpark AMK Hamry n. S.: **OBLASTNÍ ZÁVOD V ORIENTAČNÍM BĚHU** - Sportovní akce v lese Babín mezi Žďasem a obcí Česká Mez, pro věkové kategorie od 8 do 70 let.

(Lenka Formanová)

15. 6. 16.00, atletický ovál za 2. ZŠ: **ŽĎÁRSKÁ MÍLE** – 1. ročník závodu pro všechny věkové kategorie, pravidelné a nepravidelné běžce.

(Město Žďár n. S.)

15. 6. 17.00 Zámek, sklepení pod špýcharem: **Jaroslav Čechura: MÝTUS ČARODĚJNICKÝCH PROCESŮ** - známý historik v sérii přednášek o barokní době. U příležitosti oslav 300 let od vysvěcení poutního kostela na ZH.

(ŘK farnost ZR II)

16. 6. (20.00 – 22.00) kostel sv. Jana Nepomuckého: **NIKODÉMOVA NOC** – večerní chvíle rozjímání, modliteb či tichého duchovního rozhovoru.

(SE.STA z.s.)

24. 6. (17.00 – 23.00) Zámecská terasa pod ZH: **LETNÍ SOAŘE NA TERASE** - hudba, letní kino, Rock 'n' roll, grilování.

(Žďárské interference z. s.)

24. 6. 19.30 Zámek: **PAUL BATTO TRIO** – koncert. Paul Batto - kytara, zpěv; Robert Christian Batto - kytara; Ondra Kříž - piano.

(Město Žďár n. S.)

25. 6. (8.00 – 11.30) nám. Republiky: **ŽĎÁRSKÝ FARMÁŘSKÝ TRH** – produkty lokálních výrobců.

(Církev čs. husitská)

16. 6. 16.00, Husova kaple, Žďár 3: **MANUÁLNÍK ANEB JÁDRO CELÉ BIBLÉ SVATÉ** – přednáška Ivy Pospíšilové se zamyšlením nad knihou Jana A. Komenského a „zlatými“ biblickými texty vybranými učitelem národů pro exulanty v 17. století.

(ŘK farnost ZR II)

25. 6. 00.00, bazilika Nanebevzetí Panny Marie a sv. Mikuláše: **INAUGURAČNÍ VARHANNÍ KONCERT** - Požehnání varhan a koncert varhanního mistra Jaroslava Tůmy po šesti letech generálních oprav vzácných varhan. -lko-

Klub českých turistů

VYCHÁZKY PRO VEŘEJNOST

4. 6. Okolo Letovice (12 km) 6.10 nádraží ČD

11. 6. Žďár - pramen Oslavy - Nové Veselí - Žďár (15 km) 9.00 nádraží ČD

18. 6. Okolím Doubravníku (14 km) 8.10 nádraží ČD

25. 6. Tisůvka - Žákova hora - Devět skal - Milovy (16 km) 7.30 nádraží BUS.

Zúčastnit se může každý na vlastní nebezpečí, změna programu vyhrazena.

Senioři ČR

Turistika

5. 6. Nížkov - Červený mlýn - Ronov - Přibyslav (9 km) sraz v 12.10 nádraží

10. 6. (pátek) Ostrov - soukromé muzeum s největší sbírkou krojů - rozhledna Bohdanka - Řepice (8 km) 7.20 nádraží

19. 6. Netín - Radostín n. Oslavou (10 km) 12.45 nádraží

26. 6. Sklené - Radenice - Holý vrch (opékání buřtů) – Sklené (8 km) 12.20 nádraží.

Žáci zamíří na lekce S lesníkem do lesa

Neobvyklá lesní výuka čeká poslední páteční dopoledne v tomto školním roce čtvrťáky ze ZŠ Komenského 6 a ZŠ Švermova 4. Žďárský Městský úřad spolu s partnery pořádá 24. června v lese U Křiváku tradiční výchovnou akci s názvem S lesníkem do lesa.

Zábavnou formou se budou školní třídy seznamovat s lesnickou činností v praxi, péči o městské lesy a s využitím dřeva jako obnovitelné hospodářské suroviny.

Projekt je rozdělen na devět samostatných stanovišť, kde se budou činit lesní pedagogové Kraje Vysočina a Lesů ČR, zástupci CHKO Žďárské vrchy, Okresního mysliveckého spolku, Stora Enso Wood Products Ždí-

rec, také dobrovolní hasiči a preventisté Městské policie. Tématy jsou myslivost, zakázané činnosti v lese, ochrana lesa, semenářství a školkařství, výchova a hospodářská úprava lesů, zalesňování a ochrana kultur, těžba, mimoprodukční funkce lesa a výběrný způsob hospodaření v lese.

Cílem je vypěstovat v mladé generaci lásku k přírodě, její ochraně a ekologickému přemýšlení. **-lko-**

PŘI AKCI S lesníkem do lesa děti tradičně nejvíce obdivují koně vycvičené pro tahání dřeva.

Ilustrační foto: archiv města

Knihovna M. J. Sychry

TÝDEN DĚTSKÉHO ČTENÁŘE (do 3. 6.)

3. 6. 8.30 (MŠ) a **10.00** (ZŠ) **ELMAVIA** – autorské čtení a tvořivá dílna.

7. – 10. 6., dětské oddělení: **PASOVÁNÍ PRVNÁČKŮ NA ČTENÁŘE** – Slavnost pro prvníáčky žďárských ZŠ probíhá pod záštitou SKIP ČR v rámci celostátního projektu „Už jsem čtenář – Knížka pro prvníáčka“.

8. 6. 15.30. přednáškový sál: **MACRAMÉ DÍLNA** – Výroba závěsu na květináč (poplatek za materiál), přihlášky předem v dospělém oddělení, kapacita 10 osob.

Červnové výstavy

Čechův dům: **SOULad** - fotografie Aleny Českové

Galerie u Sychry: **SANTINI HLEDÁČKEM FOTOAPARÁTŮ ČLEŇŮ FOTOKLUBU VYSOČINA** – čb. fotografie, výstava s podporou města

Dospělé oddělení: **THE TAP TAP NAČERNO** – turné černého humoru autorů: Douša – Fefík – Hrdý – Košťtř – Rakus – Setík – Vrána.

O vážných věcech s nadhledem. Všechny vybrané vtipy prošly tvrdou cenzurou členů kapely The Tap Tap.

Senior Point knihovna

■ **3. 6.** (9.00 – 10.00), přednáškový sál: **ZDRAVOTNÍ MONITORING S VZP**

■ **14. 6. a 28. 6.** 9.00, přednáškový sál: **KOORDINAČNÍ CVIČENÍ PRO SENIORY S ROMANOU SOCHOVOU**

Parkování v nemocnici

Pět parkovacích míst přibýlo v areálu Nemocnice Nové Město na Moravě, v rámci projektu na rekonstrukci vstupního pavilonu.

Poblíž nedávno opravené lékárny mohou nyní parkovat pacienti i zaměstnanci. Jak informuje tisková mluvčí Helena Zelená Křížová, v areálu nemocnice je nyní na osmdesát parkovacích míst, část z nich slouží zaměstnancům na parkovací karty.

Vjezd do nemocnice je zpoplatněný. První půlhodina je zdarma, poté zaplatí návštěvníci dvacet korun za každou další hodinu parkování. Zdarma lze odstavit auto na velkém parkovišti přes silnici.

-lko-

Sběrem semen pomohou vytvořit unikátní luční směs Žďárska

Sdružení Krajina hledá sběrače semen k vytvoření regionální směsi pro rozkvetlé louky Žďárských vrchů.

Tato občanská organizace z Počitek se věnuje péči o krajinu, ochraně biodiverzity a ekologické výchově a osvětě.

Mnohdy se kýžený efekt dostaví až po letech, nadšencům ale nechybí trpělivost. Sběračská sezóna začíná a Sdružení Krajina se po loňském úspěchu chystá znovu na sběr semen pro zmiňovanou regionální luční směs.

Schůzka potenciálních sběračů sice již proběhla 24. května, kdy se parta dozvěděla, co se letos bude sbírat, jaká je nejvhodnější doba sběru semen různých rostlin či jaká jsou možná místa sběru. Pokud se ještě někdo chce k záslužné činnosti připojit, může kontaktovat krajináře e-mailem na adrese: mareckova@sduzenikrajina.cz, nebo na mobilu: 775 239 691.

Více o projektu se dozví i na stránkách www.sduzenikrajina.cz. **-lko-**

NŮŽKY, kyblík a jde se na to. Zralé klásky trav i semeníky rostlin jsou základem speciální výsevní směsi pro obohacení luk ve Žďárských vrších.

Foto: archiv Sdružení Krajina

Zubaři o víkendech

4. 6. EvedalDent s.r.o., Poříčí 11, Vel. Mez., stará budova, 2. p. (728 638 632)

5. 6. MUDr. Marie Havlíčková, nám. Republiky 63 (774 084 064)

11. 6. MUDr. Kateřina Škorpíková, Studentská 7 (566 690 123)

12. 6. MDDr. Jiří Hruška, Sokolovská 13, Vel. Mez. (566 524 203)

18. 6. MUDr. Petr Filla, Střední 5, Vel. Mez. (566 524 275)

19. 6. lékař stomatolog Mykola Klepach, Závískova 151, Velké Meziříčí (775 234 573)

25. 6. MUDr. Jan Kopecký, Poliklinika Žďas, Strojírenská 6 (566 643 012)

26. 6. MUDr. Milena Koutková, Studentská 4, zadní budova (566 623 908)

2. 7. MUDr. Marcela Koutská, Sněžné 134 (566 664 342)

3. 7. MUDr. Tomáš Kreisler, Bezručova 23 (724 388 249)

Ordinační doba: 9.00–12.00, aktuální LPS sledujte na www.nnm.cz.

Lékařská pohotovostní služba

Poliklinika Žďár n/S: jen víkendy a svátky (7.30–19.30), tel. 566 690 211.

Nemocnice Nové Město n/M.

■ **DOSPĚLÍ:** Pracovní dny (15.00–20.00), víkendy a svátky (9.00–20.00) Emergency, tel. 566 801 850.

■ **DĚTI:** Pracovní dny (15.30–7.00) ambulance dětského odd., tel. 566 801 365; víkendy a svátky (8.00–20.00) ambulance bolesti, budova č. 14, tel. 566 801 670. **-red-**

Žďárské noviny

Vydává: Parola spol. s r.o., IČ 18199283, Fritzova 1552/34, 586 01 Jihlava, www.jihlavske-listy.cz/nzr - Vychází 1x měsíčně v nákladu 10.400 ks, zdarma do každé domácnosti, č. 6 vyšlo 3. 6. 2022. Vychází od roku 1994.

Adresa redakce: Horní 28, 591 01 Žďár nad Sázavou - **Redaktor:** Lenka Kopčáková, mob.: 736 193 687, e-mail: nzr.redakce@centrum.cz - **Inzerce:** mob.: 732 235 415, e-mail: nzr.reklama@centrum.cz - **Tisk:** Czech Print Center a.s. - Registrace: MK ČR E, číslo indexu 11277 - **Distribuce:** RENVY Trade s.r.o., Grusova 413, Pardubice. **Reklama:** tel.: 567 578 027.

© Parola spol. s r.o. Jakékoliv užití a šíření částí nebo celku obsahu Žďárských novin bez písemného svolení vydavatele je zakázáno.

JHRS-Co.

**Stavební a technický dozor
Inženýrská činnost
Poradenství**

**tel.: +420 731 141 775
e-mail: jhrs@jhrs.cz**

t06-jhD

**SAMOZABARVOVACÍ
BRÝLE ColorMatic3**

NOVÁ TECHNOLOGIE

o 30%

vylepšená aktivace a rychlost

**OPTIK
LÁLAL**

budova polikliniky
Studentská 4
Žďár nad Sázavou

tel.: +420 566 690 271
e-mail: info@optiklatal.cz

WWW.OPTIKLATAL.CZ

Prodejny českých potravin

Nejlevnější ČESKÉ maso

Na pultech Rynku
jen poctivé čerstvé
maso od našich
lokálních chovatelů

www.agrorynek.cz

Sledujte naše akce i na FB

Rynek místo plné chuti

ELEKTROKOLA.cz

PRODEJ a PŮJČOVNA

**CRUSSIS, KELLYS, PELLIS,
LEADER FOX, SPECIALIZED**

☎ 722 301 302 Nové Město na Moravě - Petrovice

WWW.ELEKTROKOLA.cz